ZAKON O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ("Sl. novine FBiH", br. 15/2021)

ZAKON O RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine FBiH", br. 15/2021)

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

Ovaj zakon uređuje oblast računovodstva i revizije, organizaciju i funkcioniranje sistema knjigovodstva i računovodstva, pripremu i prezentiranje finansijskih izvještaja, reviziju finansijskih izvještaja, organizaciju i rad Revizorske komore Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komora), nadzor nad kvalitetom rada društava za reviziju i ovlaštenih revizora, javni nadzor, praćenje, otkrivanje i prijavljivanje krivičnih djela u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti, stjecanje zvanja, kvalificiranje i licenciranje u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji.

Član 2

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

a) Računovodstvo je sistem čije funkcioniranje osigurava informacije o finansijskom položaju, uspješnosti poslovanja, tokovima gotovine,

promjenama na kapitalu i drugim finansijskim i nefinansijskim informacijama značajnim za eksterne i interne korisnike finansijskih izvještaja;

b) Knjigovodstvo podrazumijeva evidentiranje, klasificiranje i sumiranje poslovnih transakcija i čuvanje originalne poslovne dokumentacije koja pruža dokaze o tim transakcijama;

c) Revizija finansijskih izvještaja je ispitivanje finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja radi davanja mišljenja o tome da li oni objektivno i istinito, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza, rezultate poslovanja, tokove gotovine i promjene na kapitalu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Međunarodnim standardom za mala i srednja preduzeća i drugim odgovarajućim propisima;

d) Subjekti od javnog interesa su sva pravna lica čijim se vrijednosnim papirima trguje na organizovanom tržištu vrijednosnih papira, banke, mikrokreditna društva, društva za osiguranje i reosiguranje, društva za faktoring, lizing društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, brokersko-dilerska društva i druge finansijske organizacije, javna preduzeća osnovana u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje i upravljanje javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kao i sva pravna lica od posebnog značaja za Federaciju u skladu sa propisima o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala, te organizacije i javne ustanove koje nisu obuhvaćene okvirom revizije utvrđenim propisom o reviziji institucija u Federaciji;

e) Matično društvo je pravno lice koje kontroliše jedno ili više zavisnih društava;

f) Zavisno društvo odnosno društvo kći je pravno lice kojeg kontroliše matično društvo uključujući i bilo koje društvo koje je zavisno o krajnjem matičnom društvu;

g) Grupa je matično društvo i sva njegova zavisna društva;

h) Poduzetnik je fizičko lice registrovano za obavljanje poduzetničke djelatnosti koje svoje poslovne knjige vodi u skladu sa propisima o porezu na dohodak ili u skladu sa ovim zakonom;

i) Komisija za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija), formirana u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 42/04);

j) Certifikat je javni dokument koji izdaje profesionalno tijelo definirano ovim zakonom, a kojim se dokazuje da je lice položilo ispite i steklo odgovarajuće stručno zvanje;

k) Certificirani računovodstveni tehničar je lice koje posjeduje certifikat izdat od strane profesionalnog tijela u skladu sa ovim zakonom;

l) Certificirani računovođa je lice koje posjeduje certifikat izdat od strane profesionalnog tijela u skladu sa ovim zakonom;

m) Ovlašteni revizor je lice koje posjeduje certifikat izdat od strane profesionalnog tijela u skladu sa ovim zakonom;

n) Licencirani ovlašteni revizor je lice koje posjeduje licencu za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvještaja, izdatu od Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo);

o) Glavni revizor grupe je licencirani ovlašteni revizor kojeg društvo za reviziju imenuje kao glavno i odgovorno lice za vršenje zakonske revizije na nivou grupe i koji potpisuje izvještaj o reviziji grupe;

p) Društvo za reviziju je pravno lice kojem je, u skladu sa ovim zakonom, Ministarstvo izdalo licencu za rad. Društvo za reviziju se registruje kod nadležnog suda za obavljanje računovodstvene, knjigovodstvene i revizorske djelatnosti i poreznog savjetovanja. Društvo za reviziju može biti registrovano i za obavljanje drugih djelatnosti u skladu s odredbama ovog zakona;

r) Licenca je javni dokument koji predstavlja odobrenje za rad izdato fizičkom ili pravnom licu, u skladu s odredbama ovog zakona i Međunarodnim obrazovnim standardima;

s) Propisi iz oblasti računovodstva i revizije koji se u smislu ovog zakona primjenjuju u Federaciji podrazumijevaju: Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za mala i srednja preduzeća (MSFI za MSP), Međunarodne standarde revizije (MSR), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor (MRSJS), Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (u daljem tekstu: Kodeks) i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice, kao i naknadne izmjene tih standarda i povezana tumačenja te buduće standarde i povezana tumačenja koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (MFR), prevedene i objavljene u skladu sa propisom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine;

t) Regulatorno tijelo je organ koji je posebnim propisom ovlašten da izdaje dozvole za rad pravnim licima u finansijskom sektoru, vrši nadzor nad tim licima i uređuje njihovo poslovanje.

Član 3

(Primjena propisa)

(1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sva profitna pravna lica koja samostalno obavljaju djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i pružaju usluge na tržištu radi stjecanja dobiti u skladu sa odredbama propisa koji reguliraju poslovanje privrednih društava i osnovana su u skladu sa propisima Federacije, kao i na sva neprofitna pravna lica koja se ne osnivaju radi stjecanja dobiti (političke organizacije, sindikalne organizacije sa svojstvom pravnog lica, fondacije, udruženja, komore, vjerske zajednice u dijelu obavljanja privredne ili druge djelatnosti u skladu sa propisima kojima je uređeno obavljanje tih djelatnosti, kao i druge organizacije organizovane po osnovu učlanjenja).

(2) Odredbe ovog zakona odnose se i na pravna lica i druge oblike organizovanja koje je pravno lice sa sjedištem u Federaciji osnovalo

u inostranstvu, ako propisima tih država nije utvrđena obaveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja finansijskih izvještaja.

(3) Odredbe ovog zakona odnose se na poslovne jedinice i pogone pravnih lica sa sjedištem izvan Federacije, ako se te poslovne jedinice i pogoni smatraju obveznicima poreza na dobit u Federaciji.

(4) Odredbe ovog zakona odnose se i na korisnike prihoda budžeta Federacije, budžeta kantona, budžeta općina i gradova i vanbudžetskih fondova.

Član 4

(Obaveza pravnih lica)

Pravna lica dužna su da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u finansijskim izvještajima vrše u skladu sa ovim zakonom, MRS i MSFI.

Član 5

(Razvrstavanje pravnih lica)

(1) Pravna lica, u smislu ovog zakona, razvrstavaju se na mikro, mala, srednja i velika, u zavisnosti od visine ukupnog prihoda, prosječne vrijednosti poslovne imovine i prosječnog broja zaposlenih u toku poslovne godine, utvrđenih na dan sastavljanja finansijskih izvještaja u poslovnoj godini.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, novoosnovana pravna lica razvrstavaju se u skladu sa st. (3), (4), (5), (6) i (7) ovog člana, a na osnovu podataka za period od datuma osnivanja, odnosno statusne promjene, do kraja njihove prve poslovne godine, odnosno na zadnji dan tog perioda. Novoosnovana pravna lica razvrstavaju se na osnovu pokazatelja za tekuću godinu.

(3) U mikro pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 350.000,00 KM;

b) ukupan godišnji prihod je do 700.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj je do devet.

(4) U mala pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 4.000.000,00 KM;

b) ukupan godišnji prihod je do 8.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj je do 49.

(5) U srednja pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja prelaze dva kriterija iz stava (4) ovog člana, ali ne prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 20.000.000,00 KM;

b) ukupan godišnji prihod je do 40.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj je do 249.

(6) U srednja pravna lica razvrstavaju se i ona koja prelaze graničnu vrijednost jednog od kriterija iz stava (7) ovog člana.

(7) U velika pravna lica razvrstavaju se ona pravna lica koja na dan sastavljanja finansijskih izvještaja prelaze granične vrijednosti najmanje dva od sljedećih kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je 20.000.000,00 KM;

b) ukupan godišnji prihod je 40.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj je 249.

(8) Velikim pravnim licima, neovisno od kriterija iz st. (3), (4), (5), (6) i (7) smatraju se banke, mikrokreditna društva, društva za osiguranje i reosiguranje, lizing društva, društva za faktoring, društva

za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, berze, brokersko-dilerska društva i druge finansijske organizacije.

(9) Na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu pravna lica dužna su samostalno izvršiti razvrstavanje u skladu sa navedenim kriterijima i tako dobijene podatke koristiti za narednu poslovnu godinu. Po pitanju obaveznosti revizije finansijskih izvještaja kao relevantno uzima se razvrstavanje za onu poslovnu godinu za koju su finansijski izvještaju sačinjeni.

(10) Prosječna vrijednost poslovne imovine izračunava se tako što se sabere neto knjigovodstvena vrijednost poslovne imovine na početku i na kraju obračunskog perioda i podijeli sa brojem dva, a prosječan broj zaposlenih tako što se ukupan zbir zaposlenih krajem svakog mjeseca, uključujući i zaposlene izvan teritorije Federacije, podijeli sa brojem mjeseci u obračunskom periodu.

(11) Obavještenje o razvrstavanju pravnog lica u mikro, malo, srednje ili veliko, izvršeno u skladu sa odredbama ovog zakona, pravno lice dužno je, uz finansijske izvještaje, dostaviti Finansijsko-informatičkoj agenciji Sarajevo (u daljem tekstu: FIA).

Član 6

(Razvrstavanje grupa)

(1) Grupe pravnih lica u smislu ovoga zakona razvrstavaju se na male, srednje i velike u zavisnosti od prosječnog broja zaposlenih u toku poslovne godine, visine ukupnog prihoda i prosječne vrijednosti poslovne imovine na konsolidovanoj osnovi, utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju konsolidovani finansijski izvještaji.

(2) Male grupe pravnih lica su one koje na konsolidovanoj osnovi na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja matičnog društva ne prelaze dva od sljedeća tri kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 4.000.000,00 KM;

b) ukupan godišnji prihod je do 8.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj je do 49.

(3) Srednje grupe pravnih lica su one koje nisu male grupe pravnih lica i koje na dan sačinjavanja finansijskih izvještaja matičnog društva na konsolidovanoj osnovi ne prelaze dva od sljedeća tri kriterija:

a) prosječna vrijednost poslovne imovine na kraju poslovne godine je do 20.000.000,00 KM;

b) ukupan godišnji prihod je do 40.000.000,00 KM;

c) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj je do 249.

(4) Velike grupe pravnih lica su one koje na konsolidovanoj osnovi prelaze dva kriterija iz stava (3) ovoga člana.

POGLAVLJE II. SISTEM RAČUNOVODSTVA

Odjeljak A. Organizacija i funkcioniranje sistema računovodstva

Član 7

(Sistem računovodstva)

(1) Pravna lica, u skladu sa donesenim općim internim aktom, uređuju organizaciju računovodstva na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje, kao i sprječavanje i otkrivanje pogrešno evidentiranih poslovnih promjena, uređuju interne računovodstvene kontrolne postupke, utvrđuju računovodstvene politike, određuju lica koja su odgovorna za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promjene i sastavljanje i kontrolu knjigovodstvenih isprava o poslovnoj promjeni, uređuju kretanje knjigovodstvenih isprava i utvrđuju rokove za njihovo dostavljanje na dalju obradu i knjiženje, utvrđuju postupke pripreme, sastavljanja i prezentacije finansijskih izvještaja, propisuju postupke prikupljanja, obrade i prezentacije podataka u vezi sa pripremom i sastavljanjem izvještaja o poslovanju, te finansijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe i uređuju i druga pitanja od značaja za uspostavljanje efikasnog sistema knjigovodstva i računovodstva u pravnom licu.

(2) Unos podataka u poslovne knjige organizuje se tako da omogući:

a) kontrolu ispravnosti unesenih podataka;

b) uvid u promet i stanje računa glavne knjige;

c) uvid u hronologiju obavljenog unosa poslovne promjene.

(3) Sistem računovodstva se zasniva na računovodstvenim principima: tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja te na MRS.

Član 8

(Obaveza vođenja računovodstvenih i knjigovodstvenih evidencija)

(1) Sva pravna lica obuhvaćena ovim zakonom obavezna su prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati finansijske izvještaje u skladu sa ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima, voditi i čuvati knjigovodstvene evidencije i dokumente koje pružaju dovoljne, adekvatne i kompletne dokaze o njihovim transakcijama poštujući pri tome standarde finansijskog izvještavanja te osnovna načela urednog knjigovodstva.

(2) Pravno lice je dužno organizovati računovodstvene i knjigovodstvene poslove na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, finansijski položaj i uspješnost poslovanja pravnog lica.

(3) Odgovornost za računovodstvene i knjigovodstvene poslove nosi lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica u svojstvu direktora pravnog lica.

(4) Lice iz stava (2) ovog člana dužno je osigurati vođenje računovodstvenih i knjigovodstvenih evidencija u poslovnim knjigama isključivo na osnovu dokumentacije po osnovu nastalog poslovnog događaja.

(5) Pravno lice koje obrađuje podatke na računaru, dužno je koristiti računovodstveni softver koji omogućava funkcioniranje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih događaja.

Član 9

(Akt o organizaciji računovodstvenog Informacionog sistema)

Pravna lica su dužna obavezno donijeti akt o organizaciji računovodstvenog Informacionog sistema kojim se određuje način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja dokumentacije kao i postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga (knjiženje), oblik samih knjiga, sastavni dijelovi poslovnih knjiga, relevantni rokovi za unos pojedinih vrsta podataka (knjiženja), ažurnosti vođenja poslovnih knjiga, način odlaganja i čuvanja poslovnih knjiga, popis sredstava i rokove popisa, obračun i metode obračuna amortizacije, način i rokove finansijskog izvještavanja, kao i ostale postupke i metode koji su neophodni za pouzdanu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja.

Odjeljak B. Knjigovodstvene isprave

Član 10

(Knjigovodstvena isprava)

(1) Knjigovodstvena isprava je pisani dokaz ili memorirani elektronski zapis o nastalom poslovnom događaju, koja je potpisana od strane lica koje je ovlašteno za sastavljanje i kontrolu knjigovodstvene isprave, a služi kao osnov za knjiženje u poslovnim knjigama.

(2) Knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, kopija originalne isprave ili isprava na elektronskom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja originalne isprave, odnosno razlog upotrebe kopije i ako je potpisana od lica ovlaštenog za zastupanje pravnog lica ili lica na koje je preneseno ovlaštenje.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, račun koji služi kao knjigovodstvena isprava, a izdat je od strane poduzetnika, ne mora biti potpisan ako je sastavljen na način koji uređuju porezni propisi te sadrži ime i prezime lica koje je odgovorno za njegovo izdavanje.

Član 11

(Sadržaj knjigovodstvene isprave)

(1) Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena,

ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu (kupovina za gotov novac ili na kredit), tehnička obilježja (datum kupovine, valuta plaćanja i sl.) s mogućnošću pravovremenog nadzora.

(2) Vjerodostojnom se smatra ona knjigovodstvena isprava na osnovu koje može treće lice koje nije sudjelovalo u poslovnom događaju, nedvojbeno i bez ikakvih sumnji, utvrditi prirodu i obim poslovnog događaja.

(3) Lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica ili lice na koje je preneseno ovlaštenje jamči potpisom na knjigovodstvenoj ispravi da je ona vjerodostojna i ispravna.

Član 12

(Sastavljanje knjigovodstvenih isprava)

(1) Knjigovodstvena isprava sastavlja se za događaj koji je nastao, vezan je za poslovanje pravnog lica i ima odraza na promjenu pozicije imovine, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda.

(2) Knjigovodstvena isprava mora se sastaviti na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja, osim onih isprava koji se sastavljaju u knjigovodstvu pravnog lica.

(3) Knjigovodstvene isprave mogu biti eksterne i interne prirode i sastavljaju se u potrebnom broju primjeraka.

(4) Knjigovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primjerku može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni.

(5) Eksterne knjigovodstvene isprave su one koje su prispjele u pravno lice izvana, iz poslovnih odnosa s trećim licima koja su ih sačinila (fakture, izvještaji o novčanim promjenama na žiro-računu, odobravanje kasa skonta, izvještaji o obračunatoj kamati, tovarni list, dokumenti o osiguranju robe, otpremnica, dostavnica i sl.).

(6) Interne knjigovodstvene isprave se ispostavljaju unutar pravnog lica i služe za dokumentiranje svih promjena na sredstvima i obavezama prema izvorima sredstava (prijemnica, izdatnica, zapisnik, popisne liste, dokumenti o povratu, otpisu, rashodu,

promjeni cijene, nalog blagajni za naplatu ili isplatu, isplatna lista, trebovanje sirovina, poluproizvoda, gotovih proizvoda, alata i dr.).

(7) Knjigovodstvena isprava sastavljena kao elektronski zapis može, umjesto potpisa ovlaštenog lica koje zastupa pravno lice ili lice na koje je preneseno ovlaštenje, sadržavati ime i prezime ili drugu prepoznatljivu oznaku lica ovlaštenog za izdavanje knjigovodstvene isprave ili mora biti potpisana u skladu sa propisima o elektronskom potpisu.

(8) Lica koja sastavljaju i vrše prijem knjigovodstvenih isprava dužna su da potpisanu ispravu i drugu dokumentaciju u vezi sa nastalom poslovnom promjenom dostave računovodstvu odmah po izradi, odnosno prijemu, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana kada je poslovna promjena nastala, odnosno u roku od tri radna dana od datuma prijema.

Odjeljak C. Kontrola knjigovodstvenih isprava

Član 13

(Kontrola knjigovodstvenih isprava)

(1) Knjigovodstvena isprava prije knjiženja mora biti prekontrolisana sa stanovišta formalne, suštinske i računske ispravnosti i ovjerena od ovlaštenih lica u pravnom licu.

(2) Kontrola formalne ispravnosti knjigovodstvene isprave polazi od toga da li je isprava sastavljena u skladu sa propisima, MRS i općim aktom pravnog lica.

(3) Suštinskom kontrolom knjigovodstvenih isprava utvrđuje se suštinska ispravnost isprave, koja se sastoji u ispitivanju da je naznačena poslovna promjena stvarno nastala i u obimu kako je naznačeno.

(4) Kontrola računske ispravnosti knjigovodstvene isprave podrazumijeva računsku kontrolu matematičkih operacija dijeljenja, množenja, sabiranja i oduzimanja, na osnovu kojih su dobiveni rezultati na ispravi.

(5) Neispravna isprava vraća se odgovarajućoj službi radi otklanjanja nedostataka.

(6) Pravno lice je dužno odrediti odgovorne osobe za kontrolu vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava koja će prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige, provjeriti ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave te istu potpisati ili odobriti na način iz kojeg se može nedvosmisleno utvrditi njen identitet ili u slučaju knjigovodstvenih isprava sastavljenih kao elektronski zapis osigurati njihovu kontrolu i verifikaciju u skladu sa internim pravilima i procedurama.

(7) Kontrolu knjigovodstvenih isprava ne mogu da vrše lica koja su zadužena materijalnim stvarima (vrijednostima) na koje se isprave odnose.

Član 14

(Ispravke u knjigovodstvenim ispravama)

(1) Ispravke u knjigovodstvenim ispravama u tekstu ili brojevima ne smiju se vršiti na način da dovode u sumnju vjerodostojnost knjigovodstvene isprave.

(2) Ispravku precrtavanjem vrši ono lice koje je izdalo knjigovodstvenu ispravu i koje će ispravku istovremeno izvršiti na svim primjercima izdate knjigovodstvene isprave, što potvrđuje svojim potpisom, uz stavljanje datuma ispravke.

(3) Izuzetak čine knjigovodstvene isprave o novčanim poslovnim događajima koje se ne smiju popravljati, nego se poništavaju i izdaju nove.

Član 15

(Knjiženje knjigovodstvenih isprava)

(1) Uredno likvidirana i ispravna knjigovodstvena isprava prosljeđuje se knjigovodstvu, gdje se na osnovu nje izdaje nalog za knjiženje, zatim upisuje podatak u poslovne knjige knjigovodstvenom tehnikom.

(2) Izuzetno, nalog za knjiženje ne izdaje se u pravnim licima koja koriste moderne informacione sisteme za finansijsko upravljanje.

(3) Lica koja vode poslovne knjige, poslije provedene kontrole primljenih knjigovodstvenih isprava od strane odgovornih osoba za

kontrolu knjigovodstvenih isprava iz člana 13. stav (6) ovog zakona, dužna su knjigovodstvene isprave proknjižiti u poslovnim knjigama narednog dana, a najkasnije u roku od osam radnih dana od dana prijema knjigovodstvene isprave.

Odjeljak D. Poslovne knjige

Član 16

(Poslovne knjige)

(1) Poslovne knjige su jednoobrazne evidencije o stanju i promjenama na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima pravnih lica. Poslovne knjige vode se za poslovnu godinu i predstavljaju osnov za izradu finansijskih izvještaja.

(2) Poslovne knjige vode se u skladu sa načelima sistema dvojnog knjigovodstva, uvažavajući načela urednosti, ažurnosti, dokumentovanosti, vjerodostojnosti i načelu nepromjenjivog zapisa o nastalom poslovnom događaju.

(3) Poslovne knjige mogu se voditi na slobodnim listovima, povezane ili prenesene na neki od elektronskih medija, tako da se po potrebi mogu odštampati ili prikazati na ekranu.

(4) Poslovne knjige čine: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

(5) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene prema vremenskom redoslijedu njihovog nastanka. Dnevnik se može uspostaviti kao jedinstvena poslovna knjiga ili više knjiga koje su namijenjene za evidentiranje promjena na pojedinim skupinama bilansnih ili vanbilansnih pozicija.

(6) Glavna knjiga je sistemska knjigovodstvena evidencija promjena nastalih na finansijskom položaju i uspješnosti poslovanja (imovini, obavezama, kapitalu, rashodima, prihodima i rezultatu poslovanja i vanbilansne evidencije).

(7) Pomoćne knjige su analitičke evidencije koje se vode za nematerijalna sredstva, postrojenja i opremu, investicijske nekretnine, dugoročne finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, obaveze, kapital i dr.

Član 17

(Kontni okvir i glavna knjiga)

(1) Poslovne promjene knjiže se na analitičkim računima koji po svom sadržaju i bilansnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisanog kontnog okvira.

(2) Detaljan kontni plan propisuje se općim aktom pravnog lica i mora biti usaglašen sa propisanim kontnim okvirom.

(3) Glavna knjiga predstavlja skup svih konta koja su otvorena tokom poslovne godine. Glavna knjiga mora sadržavati unaprijed pripremljena konta koja, u skladu sa potrebama pravnog lica, osiguravaju podatke za finansijske izvještaje.

(4) Glavna knjiga se sastoji od dva odvojena dijela i to:

a) bilansna evidencija i

b) vanbilansna evidencija.

(5) Predmet knjigovodstvene obrade podataka u glavnoj knjizi u dijelu bilansne evidencije su poslovni događaji koji imaju sljedeća obilježja:

a) poslovni se događaj stvarno dogodio i kao takav pripada prošlosti poslovanja,

b) učinak poslovnog događaja može se izraziti u novčanim iznosima,

c) promjena nastala poslovnim događajem utječe na poziciju (stavku) sredstava, obaveza, kapitala, troškova, rashoda, prihoda i rezultata poslovanja,

d) nastanak poslovnog događaja može se dokazati vjerodostojnom knjigovodstvenom ispravom.

(6) Glavna knjiga vanbilansnih evidencija obuhvaća određene poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine, budućih potencijalnih obaveza, kontrole pojedinih poslovnih poduhvata i informisanja.

(7) Kod primjene metode elektronske obrade podataka, glavna knjiga mora biti tako organizovana da se može izvršiti kontrola knjiženja.

(8) Kontni okvir i sadržaj računa u kontnom okviru za sva pravna lica propisuje federalni ministar finansija (u daljem tekstu: ministar).

Član 18

(Pomoćne knjige)

(1) Pomoćne knjige se u pravilu vode posebno.

(2) U pomoćnim knjigama u kojima se vodi evidencija o materijalnoj imovini, imovina se iskazuje u količinama i novčanim iznosima.

(3) Druge pomoćne knjige koje dopunjavaju podatke o nekoj poziciji u glavnoj knjizi ili osiguravaju bilo koje druge podatke su: knjiga (dnevnik) blagajne, knjiga ulaznih faktura (KUF), knjiga izlaznih faktura (KIF), knjiga deviznih sredstava, knjiga izdatih čekova, knjiga dospijeća mjenica, knjiga dionica, knjiga udjela i dr.

(4) U dnevnik blagajne se unose poslovne promjene koje nastaju po osnovu gotovine i drugih vrijednosti koje se vode u blagajni pravnog lica. Dnevnik blagajne zaključuje se na kraju svakog radnog dana i dostavlja se računovodstvu istog, a najkasnije narednog dana.

(5) Broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom i slično, pravno lice uređuje svojim općim aktom u skladu sa ovim zakonom.

Odjeljak E. Vođenje poslovnih knjiga

Član 19

(Otvaranje poslovnih i pomoćnih knjiga)

(1) Poslovne knjige otvaraju se početkom poslovne godine prijenosom stanja iz bilansa sastavljenog na kraju prethodne poslovne godine. Kod novoosnovanih pravnih lica poslovne knjige otvaraju se na osnovu popisa imovine i obaveza ili na osnovu knjigovodstvene isprave, a sa danom stjecanja statusa pravnog lica i prilikom provođenja statusnih promjena u skladu sa članom 36. ovog zakona.

(2) Poslovna godina u pravilu jednaka je kalendarskoj godini, ali se može i razlikovati od kalendarske godine.

(3) Pomoćne knjige otvaraju se donosom stanja iz poslovnih knjiga na kraju prethodne poslovne godine.

Član 20

(Vođenje poslovnih knjiga)

(1) One pozicije koje se ne nalaze u početnom bilansu otvaraju se u poslovnim knjigama u toku godine nastankom poslovnog događaja, na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave.

(2) Poslovne knjige vode se na način da osiguraju:

a) kontrolu unesenih podataka,

b) ispravnost unosa podataka,

c) čuvanje podataka,

d) mogućnost korištenja podataka,

e) mogućnost uvida u promet i stanje na računima glavne knjige,

f) mogućnost uvida u vremenski nastanak obavljenog unosa poslovnih događaja.

(3) U poslovne knjige unose se podaci po principu nastanka poslovnih događaja, a na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

(4) Naknadna ispravka unesenog podatka provodi se kao nova knjigovodstvena stavka tako da bude vidljiv učinak promjene iz razlike novog i prethodnog podatka.

(5) Poslovni događaji nastali između dana bilansa i dana upisa u sudski registar obuhvataju se u poslovnim knjigama prethodnog pravnog lica ili novog pravnog lica, što se utvrđuje odlukom o statusnoj promjeni.

(6) U zavisnosti od načina obrade podataka, usklađivanje prometa glavne knjige sa prometom prikazanim u dnevniku, kao i prometa i stanja pomoćnih knjiga sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi vrši se kontinuirano, a najkasnije neposredno prije popisa imovine i obaveza, odnosno prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Odjeljak F. Popis imovine i obaveza i usaglašavanje potraživanja i obaveza

Član 21

(Popis imovine i obaveza)

(1) Pravno lice dužno je da na početku poslovanja, kao i najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina ili neki drugi obračunski period, određen u skladu sa ovim zakonom, izvrši popis imovine i obaveza sa ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

(2) Sva pravna lica u smislu ovog zakona kao i pravna lica i dijelovi tih pravnih lica koja obavljaju poslove u inostranstvu, ako stranim propisima za pravna lica i njihove dijelove nije propisana obaveza posebnog vođenja knjigovodstva, kao i podnošenja i revizije finansijskih izvještaja, su dužna popisati imovinu i obaveze najmanje jednom u toku godine, a najkasnije do kraja tekuće poslovne godine.

(3) Pravno lice kod kojeg se nalaze tuđa sredstva, dužno je ta sredstva popisati posebno za svako pravno lice kojemu ta imovina pripada i dostaviti im po jedan primjerak popisnih lista na kojima su ta sredstva popisana. Kod pravnih lica čija su ta sredstva, ove se popisne liste uključuju u njihovu dokumentaciju o popisu.

(4) Popis imovine i obaveza tokom poslovne godine obavlja se i u slučajevima: promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena u skladu sa propisom o privrednim društvima - spajanje, pripajanje ili dijeljenje, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Izuzetno popis imovine nije nužan kod promjene cijena proizvoda i roba ako se knjigovodstvenim evidencijama mogu osigurati podaci o vrijednosti robe na zalihi.

(5) U navedenim slučajevima popis se provodi pod datumom nastanka statusne ili druge promjene. Pravna lica koja su predmet statusnih ili drugih promjena izrađuju finansijske izvještaje za period od 1. januara do datuma statusne ili druge promjene.

(6) Popis se obavlja tokom godine i zbog primopredaje dužnosti i ne oslobađa pravno lice od popisa sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra tekuće godine.

(7) Pravna lica u stečaju i likvidaciji nisu obveznici popisa sa stanjem na dan 31. decembra. Ova pravna lica provode popis imovine i obaveza na dan otvaranja stečajnog postupka, odnosno pokretanja postupka likvidacije.

(8) Izuzetno, pravno lice može svojim aktom predvidjeti duže periode za popisivanje materijala u knjižnicama, kao što su: knjige, fotografije, filmovi, arhivska građa i sl., s tim da ti periodi ne mogu biti duži od pet godina.

Član 22

(Provođenje popisa imovine i obaveza)

(1) Internim općim aktom i Odlukom o popisu utvrđuje se postupak provođenja popisa imovine i obaveza (određivanje komisije, način i rokovi popisa, način usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem).

(2) Za provođenje popisa imovine i obaveza u pravnom licu formiraju se komisije za popis. Pri utvrđivanju sastava pojedinih komisija za popis treba voditi računa da lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci ne mogu biti određeni u komisiju za popis tih sredstava.

(3) U slučaju kada je vrijeme popisa imovine i obaveza prije 31. decembra, Komisija za popis je dužna na osnovu knjigovodstvenih isprava naknadno unijeti u popisne liste podatke o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. decembra tekuće godine te izvršiti usklađivanje i sravnjenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja sa 31. decembrom tekuće godine.

(4) Podatke iz knjigovodstva u popisne liste ne unose lica koja rade u knjigovodstvu, nego popisna komisija.

(5) Na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga na razmatranje tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu, u roku utvrđenom internim općim aktom, odnosno odlukom o popisu, a najkasnije 45 dana od dana isteka poslovne godine.

Član 23

(Usaglašavanje potraživanja i obaveza)

(1) Pravna lica su dužna da prije sastavljanja finansijskih izvještaja usaglase međusobna potraživanja i obaveze (konfirmacija salda). Kao dokaz postojanja određenog stanja potraživanja i obaveza koriste se knjigovodstveni podaci pravnih lica koji se unose i potvrđuju odgovarajućom knjigovodstvenom ispravom - obrazac izvod otvorenih stavki.

(2) Povjerilac je dužan da, prije sastavljanja finansijskih izvještaja, dostavi dužniku spisak nenaplaćenih računa i potraživanja po drugim osnovama.

(3) Dužnik, primalac konfirmacije je dužan pošiljaocu, povjeriocu ili njegovom revizoru odgovoriti na konfirmaciju u roku od osam dana.

(4) Stanje obaveza i potraživanja se utvrđuje na dan 31. decembra tekuće godine.

(5) Pravna lica su dužna u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način rješavanja istih.

Odjeljak G. Pravila priznavanja i mjerenja

Član 24

(Opća načela finansijskog izvještavanja)

(1) Stavke prikazane u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izvještajima priznaju se i mjere u skladu sa sljedećim općim načelima:

a) pretpostavlja se da pravno lice posluje kontinuirano;

b) računovodstvene politike i osnove za mjerenje primjenjuju se dosljedno iz godine u godinu;

c) priznavanje i mjerenje vrši se uz primjenu principa opreznosti, a posebno:

1) priznaju se sve obaveze koje proisteknu tokom predmetne finansijske godine ili tokom prethodne finansijske godine, čak i ako takve obaveze postanu očite tek između datuma Bilans stanja i datuma na koji je Bilans stanja sastavljen;

2) priznaju se sva obezvrjeđenja, bez obzira da li je rezultat poslovne godine dobit ili gubitak;

3) može se priznati samo dobit koja se ostvari s datumom Bilansa stanja;

d) početni Bilans stanja za svaku finansijsku godinu odgovara završnom Bilansu stanja za prethodnu finansijsku godinu;

e) sastavni dijelovi stavki aktive i pasive mjere se odvojeno;

f) u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu, bez obzira na datum njihove naplate, odnosno isplate.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, odstupanja od općih načela finansijskog izvještavanja dozvoljena su samo u slučajevima primjene pojedinih MSFI, odnosno MSFI za MSP i takva odstupanja, kao i razlozi zbog kojih nastaju, moraju se navesti u Bilješkama uz finansijske izvještaje, uključujući i ocjenu njihovog efekta na imovinu, obaveze, finansijsku poziciju i dobit ili gubitak pravnog lica.

Član 25

(Primjena MSFI)

Za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u finansijskim izvještajima velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja (matična pravna lica), subjekti od javnog interesa, odnosno oni koji se pripremaju da postanu subjekti od javnog interesa u skladu sa važećim propisima, nezavisno od veličine, primjenjuju MSFI.

Član 26

(Primjena MSFI za MSP)

(1) Za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u finansijskim izvještajima, mikro, mala i srednja pravna lica mogu primjenjivati MSFI za MSP.

(2) U slučaju da srednja pravna lica primjenjuju MSFI dužna su iste primjenjivati u kontinuitetu, osim ako postanu mala pravna lica u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ministar donosi uputstvo kojim se daju smjernice za primjenu MSFI za MSP.

Član 27

(Procjenjivanje bilansnih pozicija)

(1) Pod procjenjivanjem bilansnih pozicija podrazumijeva se utvrđivanje vrijednosti pojedinih ili ukupnih pozicija bilansa.

(2) Potreba za procjenjivanjem pojedinih stavki imovine, obaveza i/ili kapitala kod pravnih lica, odnosno pojedinih pozicija finansijskih izvještaja, može nastati u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI. U tim situacijama procjena pozicija vrši se dinamikom i na način kako to predviđaju MRS/MSFI.

(3) Procjenu bilansnih pozicija iz st. (1) i (2) ovog člana mogu vršiti ovlašteni procjenitelji iz člana 29. ovog zakona.

Član 28

(Procjenjivanje vrijednosti imovine i kapitala pravnih lica)

(1) Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost pravnih lica, odnosno imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke.

(2) Subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Član 29

(Prava i obaveze ovlaštenih procjenitelja)

(1) Procjenu vrijednosti imovine i kapitala pravnih lica vrše lica sa profesionalnim zvanjem "ovlašteni procjenitelj" koje posjeduju certifikat i važeću licencu izdate u skladu sa propisom o procjenjivanju ekonomske vrijednosti pravnih lica, imovine, obaveza i kapitala.

(2) Izvještaj o izvršenoj procjeni imovine i kapitala pravnih lica, mora biti ovjeren od strane ovlaštenog procjenitelja koji ima zvanje "ovlašteni procjenitelj" i koji je dužan istaknuti broj i datum izdavanja certifikata, kao i broj i rok važenja licence ovlaštenog procjenitelja.

(3) Ovlašteni procjenitelj dužan je u svom radu pridržavati se načela zakonitosti, savjesnosti i stručnosti, te postupati u skladu sa kodeksom profesionalne etike.

Odjeljak H. Zaključivanje poslovnih knjiga i utvrđivanje finansijskog rezultata

Član 30

(Zaključivanje poslovnih knjiga)

(1) Poslovne knjige se zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine najkasnije do roka za dostavljanje finansijskih izvještaja kao i u slučajevima statusnih promjena, prestanka poslovanja i u drugim slučajevima u kojima je neophodno zaključiti poslovne knjige.

(2) Pomoćne knjige koje se koriste više od jedne godine zaključuju se po prestanku njihovog korištenja, osim knjige inventara koja se zaključuje otuđenjem sredstva.

(3) Ako se poslovne knjige vode kao elektronski zapis, glavna knjiga se mora, nakon zaključivanja na kraju poslovne godine, zaštititi na način da u istoj nije moguća izmjena pojedinih ili svih njenih dijelova ili listova, da je istu moguće u svakom trenutku odštampati na papir i mora se potpisati elektronskim potpisom u skladu sa propisom o elektronskom potpisu ili se mora odštampati na papir i uvezati na način da nije moguća izmjena pojedinih ili svih njenih dijelova ili listova i mora je potpisati i ovjeriti lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica i na kraju odložiti.

Član 31

(Utvrđivanje finansijskog rezultata)

(1) Na kraju poslovne godine poslovne knjige se zaključuju, a zatim se na osnovu evidencija iz poslovnih knjiga utvrđuje stanje imovine,

obaveza, kapitala i finansijski rezultat sa prihodima i rashodima obračunskog perioda na koji se taj rezultat odnosi.

(2) Raspoređivanje dobiti i gubitka pravno lice vrši u skladu sa odredbama propisa o privrednim društvima i ovog zakona, internog općeg akta i odluke nadležnog organa.

Odjeljak I. Pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga

Član 32

(Kvalificirano lice za sačinjavanje finansijskih izvještaja)

(1) Za lice koje je odgovorno za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja, općim aktom pravnog lica propisuju se uslovi koje mora ispunjavati: školska sprema, radno iskustvo i ostalo, kao i njegova odgovornost za ažurnost, urednost i istinitost poslovnih knjiga.

(2) Vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja pravno lice može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu:

a) drugom pravnom licu koje je registrovano isključivo za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i koje ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, te koje ima zaposlena kvalificirana lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja i koja ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom i općim aktom pravnog lica, ili

b) poduzetniku registrovanom za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, a koji je sam kvalificirano lice ili zapošljava drugo kvalificirano lice i koji ispunjava i druge uslove utvrđene ovim zakonom i internim općim aktom.

(3) Lica koja sačinjavaju finansijske izvještaje obavezno su kvalificirana lica koja su zaposlena u pravnom licu iz stava (2) tačka a) ovog člana, odnosno kvalificirana lica koja su poduzetnici ili koja su zaposlena kod poduzetnika iz stava (2) tačka b) ovog člana.

(4) Izuzetno od stava (2) ovog člana kod povezanih pravnih lica u Federaciji, vođenje poslovnih knjiga, pravno lice može povjeriti

ugovorom, uz određenu naknadu, drugom povezanom pravnom licu (matici) u Federaciji koje ima sve potrebne resurse za pravilno, kvalitetno i efikasno obavljanje tih usluga, te ima zaposlena kvalificirana lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sačinjavanje finansijskih izvještaja i koja ispunjavaju i druge uslove utvrđene ovim zakonom i općim aktom pravnog lica.

(5) Pod pojmom kvalificirana lica iz stava (3) ovog člana podrazumijevaju se lica koja posjeduju važeću licencu certificiranog računovođe u skladu sa odredbama ovog zakona pod uslovom da su prethodno registrovana u registrima iz člana 35. ovog zakona.

(6) Ako pravno lice odluči poslovne knjige čuvati izvan svog sjedišta, ono je u svakom trenutku odgovorno za poslovne knjige te mora tijelima nadležnim za nadzor na njihov zahtjev, bez odgađanja, omogućiti uvid u iste.

(7) Kvalificirano lice iz stava (5) ovog člana za jednu poslovnu godinu može sačiniti i potpisati do 20 finansijskih izvještaja pravnih lica čiji su ukupni prihodi utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum zaključivanja ugovora o pružanju knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, veći od 8.000.000,00 KM.

(8) Stav (2) ovog člana ne primjenjuju banke, mikrokreditne organizacije, društva za osiguranje i reosiguranje, lizing društva, društva za faktoring, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, berze, brokersko - dilerska društva i druge finansijske organizacije.

Član 33

(Obaveze poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Poduzetnici koji pružaju knjigovodstvene i računovodstvene usluge registruju se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje oblast obrtničkih i srodnih djelatnosti.

(2) Poduzetnik je dužan, u roku od osam dana od dobivanja rješenja o obavljanju djelatnosti pružanja knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i poreznog savjetovanja od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, dostaviti kopiju istog Ministarstvu.

(3) Uz zahtjev za upis u Registar poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga poduzetnik je dužan dostaviti dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uslova iz člana 32. ovog zakona.

Član 34

(Obaveze pravnih lica za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Pravno lice za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga registruje se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuju pitanja od značaja za osnivanje, poslovanje i prestanak poslovanja privrednih društava.

(2) Pravna lica za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga i poreznog savjetovanja dužna su, u roku od osam dana od dana upisa u sudski registar, upisati se u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, koji vodi Ministarstvo.

(3) Uz zahtjev za upis u Registar privrednih društava za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, pravno lice dužno je dostaviti dokumentaciju kojom se potvrđuje ispunjenost uslova iz člana 32. ovog zakona.

Član 35

(Vođenje i javnost registara)

(1) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje vođenje registra kvalificiranih lica iz člana 32. ovog zakona i registara pravnih lica i poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga iz čl. 33. i 34. ovog zakona.

(2) Na osnovu dostavljene dokumentacije iz čl. 32., 33. i 34. ovog zakona Ministarstvo uspostavlja i vodi registre iz stava (1) ovog člana.

(3) Registri iz stava (2) ovog člana su javni i podaci su dostupni javnosti elektronskim putem.

POGLAVLJE III. FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Odjeljak A. Finansijski izvještaji

Član 36

(Sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja)

(1) Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa usporedivim podacima za prethodnu godinu.

(2) Pravno lice dužno je sastavljati finansijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima.

(3) Izuzetno, zavisno pravno lice čije matično pravno lice sa sjedištem u inostranstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, uz saglasnost ministra, može sastavljati i prezentirati finansijske izvještaje za period koji je različit od perioda iz stava (1) ovog člana.

(4) Pravno lice kod kojeg nastane statusna promjena finansijske izvještaje sastavlja na datum statusne promjene.

(5) Poslovni događaji nastali između dana bilansa i dana upisa u sudski registar obuhvataju se u finansijskim izvještajima prethodnog pravnog lica ili novog pravnog lica, što se utvrđuje odlukom o statusnoj promjeni.

(6) Finansijski izvještaji sastavljaju se i u slučaju otvaranja, odnosno zaključenja stečaja, odnosno postupka likvidacije pravnog lica.

Član 37

(Finansijski izvještaji)

(1) Finansijski izvještaji moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica. Finansijske izvještaje čine:

a) Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda;

b) Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period;

c) Izvještaj o gotovinskim tokovima - Izvještaj o tokovima gotovine;

d) Izvještaj o promjenama na kapitalu;

e) Bilješke uz finansijske izvještaje.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava (1) ovog člana, mikro i mala pravna lica i neprofitna pravna lica iz člana 3. stav (1) ovog zakona, finansijske izvještaje prezentiraju kroz:

a) Bilans stanja - Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda;

b) Bilans uspjeha - Izvještaj o ukupnom rezultatu za period i

c) Bilješke uz finansijske izvještaje.

(3) Bilješke uz finansijske izvještaje iz stava (1) tačka e) i stava (2) tačka c) ovog člana, obavezno sadrže sljedeće:

a) usvojene računovodstvene politike;

b) iznos i prirodu pojedinih stavki prihoda ili rashoda izuzetne veličine ili pojave;

c) ukupan iznos svih finansijskih obaveza, garancija ili nepredviđenih izdataka koji nisu uključeni u Bilans stanja;

d) iznose koje pravno lice duguje i koji dospijevaju nakon više od pet godina, kao i ukupna dugovanja pravnog lica pokrivena instrumentima osiguranja pravnog lica uz naznaku prirode i oblika osiguranja;

e) iznos avansa i odobrenih kredita članovima uprave i nadzornih tijela, s naznakama kamatnih stopa, glavnih uslova otplaćenih i otpisanih iznosa;

f) prosječan broj zaposlenih u godini za koju se podnosi finansijski izvještaj;

g) informaciju da li se dugotrajna imovina evidentira po fer vrijednosti ili prema revalorizacionim iznosima.

(4) Pored informacija koje se daju u Bilješkama uz finansijske izvještaje iz stava (3) ovog člana, srednja i velika pravna lica dužna su objavljivati i dodatne informacije za razne stavke dugotrajne imovine koje sadrže kretanja kumulativnih vrijednosnih usklađivanja,

kao i kumulativna vrijednosna usklađivanja na početku i na kraju poslovne godine.

(5) Uz finansijske izvještaje korisnicima finansijskih izvještaja se prezentiraju i posebni izvještaji sačinjeni prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku.

(6) Pravna lica čije je poslovanje uređeno posebnim propisima na osnovu kojih je regulatorno tijelo za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisalo obavezu sačinjavanja i prezentacije periodičnih finansijskih izvještaja i dodatnih izvještaja, dužna su iste poštivati.

Član 38

(Odgovornost za finansijske izvještaje)

Za istinito i fer prikazivanje finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica odgovorno je lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica upisano u sudski registar u svojstvu direktora pravnog lica, članovi uprave, upravni, odnosno nadzorni organ pravnog lica u okviru svojih zakonom određenih nadležnosti, odgovornosti i dužne pažnje, kao i kvalificirano lice iz člana 32. ovog zakona koje je sačinilo i potpisalo finansijske izvještaje u skladu sa pravilima struke.

Član 39

(Sadržaj i forma finansijskih izvještaja)

(1) Pravna lica koja knjigovodstvo vode na sredstvima za automatsku obradu podataka, finansijski izvještaj mogu predati i na propisanoj formi obrasca štampanim na računaru.

(2) Poslovne knjige, finansijski izvještaji i druge finansijske informacije prezentirane od strane lica na koje se odnose odredbe ovog zakona izražavaju se u novčanoj jedinici i na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Federaciji.

(3) Ministar propisuje sadržaj i formu finansijskih izvještaja koji se pripremaju i prezentiraju u skladu sa ovim zakonom.

Odjeljak B. Konsolidovani finansijski izvještaj

Član 40

(Konsolidovani finansijski izvještaj)

(1) Konsolidovani finansijski izvještaji su finansijski izvještaji grupe pravnih lica u kojoj određeno pravno lice (matično društvo) nad jednim ili više pravnih lica (društva kćeri) ima vladajući utjecaj (kontrolu) na određivanje finansijskih i poslovnih politika, a prikazuju grupu kao cjelinu.

(2) Konsolidovane finansijske izvještaje dužno je sačiniti i dostaviti FIA-i pravno lice iz Federacije koje u grupi pravnih lica predstavlja matično društvo.

Član 41

(Obaveza izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja)

(1) Pri izradi konsolidovanih finansijskih izvještaja pravna lica su dužna pridržavati se pravila i procedura konsolidacije finansijskih izvještaja koja su uređena MRS i MSFI.

(2) Obaveza matičnog pravnog lica za izradu konsolidovanog finansijskog izvještaja nastaje u godini u kojoj matično pravno lice ostvari kontrolu nad zavisnim pravnim licem ili više zavisnih pravnih lica, a prestaje dostavljanjem konsolidovanog finansijskog izvještaja za godinu u kojoj matično pravno lice izgubi kontrolu nad svim zavisnim pravnim licima.

(3) Konsolidovani finansijski izvještaji sastavljaju se pod istim datumom kao i redovni finansijski izvještaji matičnog pravnog lica.

(4) Na priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u konsolidovanim finansijskim izvještajima shodno se primjenjuju odredbe o finansijskim izvještajima iz čl. 24., 25., 27., 28., 29., 36. i 37. ovog zakona.

(5) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ukoliko vrijednosti imovine i ukupnog prihoda matičnog i zavisnih pravnih lica, ne računajući međusobna učešća, potraživanja i obaveze, međusobne rezultate i međusobne poslovne prihode i rashode matičnog i zavisnih pravnih lica, u zbiru ne prelaze polovinu kriterija za malo pravno lice, u smislu člana 5. stav (4) ovog zakona, matično pravno lice nije

obavezno da sastavlja, dostavlja i objelodanjuje konsolidovane finansijske izvještaje.

(6) Stav (5) ovog člana ne primjenjuje se na matična pravna lica koja su subjekti od javnog interesa, odnosno pravna lica koja se pripremaju da postanu subjekti od javnog interesa.

(7) Matično pravno lice, koje je istovremeno zavisno u višoj ekonomskoj cjelini, nije dužno da sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa ovim zakonom, osim ako njegovo matično pravno lice ima sjedište u inostranstvu.

(8) Male grupe pravnih lica izuzete su od obaveze izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja i konsolidovanog izvještaja o poslovanju, osim ako je neko od povezanih preduzeća subjekt od javnog interesa.

(9) Detaljni uslovi i pravila konsolidacije finansijskih izvještaja propisuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Odjeljak C. Izvještaj o poslovanju

Član 42

(Sadržaj izvještaja o poslovanju)

(1) Pravna lica su obavezna pripremati izvještaje o poslovanju koji daju objektivan prikaz poslovanja pravnog lica i njegov položaj, uključujući i opis glavnih rizika i neizvjesnosti sa kojima se pravno lice suočava, kao i mjera poduzetih na zaštiti životne sredine.

(2) Izvještaj o poslovanju obavezno sadrži:

a) sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja;

b) procjenu očekivanog budućeg razvoja pravnog lica;

c) najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem;

d) informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela;

e) informacije o poslovnim segmentima pravnog lica;

f) korištene finansijske instrumente ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica;

g) ciljeve i politike pravnog lica u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima; zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita i

h) izloženost pravnog lica tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, kao i strategiju za upravljanje ovim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti.

(3) Izvještaj o poslovanju objavljuje se zajedno sa finansijskim izvještajima te revizorskim izvještajem ako postoji obaveza revizije.

(4) Izuzetno od odredbe iz stava (1) ovoga člana, mikro i mala pravna lica nisu dužna da pripremaju izvještaj o poslovanju, ali su informacije o otkupu vlastitih dionica dužne navesti u bilješkama uz finansijske izvještaje.

(5) Konsolidovani izvještaj o poslovanju objavljuje se zajedno sa konsolidovanim finansijskim izvještajima te revizorskim izvještajem ako postoji obaveza revizije.

Član 43

(Pravila korporativnog upravljanja)

(1) Izvještaj o poslovanju velikih pravnih lica i pravnih lica čiji su vrijednosni papiri uvršteni na organizovano tržište vrijednosnih papira mora sadržavati i prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja.

(2) Konsolidovani izvještaj o poslovanju mora sadržavati:

a) podatke o značajnim neposrednim i posrednim imaocima dionica u društvu, podatke o vlastitim dionicama, broj i nominalni iznos, knjigovodstvenu vrijednost svih dionica matičnog društva koje drži matično društvo, njegova društva kćeri ili lice koje ih drži u svoje ime i za račun tih pravnih lica,

b) opis glavnih elemenata sistema unutrašnje kontrole i upravljanja rizikom u odnosu na postupak finansijskog izvještavanja, koji su obuhvaćeni konsolidacijom promatranog kao cjelina.

Odjeljak D. Predaja izvještaja, obrada podataka, vođenje registra i javna objava

Član 44

(Predaja izvještaja)

(1) Finansijski izvještaji iz člana 37. ovog zakona i posebni izvještaji sačinjeni prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku, uz Obavještenje o razvrstavanju, predaju se FIA-i, najkasnije do posljednjeg dana februara tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvještaj o poslovanju iz člana 42. ovog zakona, odluka o utvrđivanju finansijskih izvještaja od strane nadležnog organa i odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokrića gubitka, predaje se FIA-i najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Pravna lica koja imaju poslovnu godinu različitu od kalendarske godine dužna su da, za statističke i druge potrebe, u Registar finansijskih izvještaja predaju Bilans stanja, Bilans uspjeha i posebne izvještaje sačinjene prema zahtjevu Federalnog zavoda za statistiku, za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, u roku iz stava (1) ovog člana.

(4) Pravno lice izvještaje iz st. (1), (2) i (3) ovog člana obavezno dostavlja elektronskim putem i na papiru, a koji moraju biti ovjereni potpisom i pečatom certificiranog računovođe koji sadrži naziv "certificirani računovođa", njegovo ime i prezime, kao i broj važeće licence. Istovremeno, finansijski izvještaji moraju biti potpisani od strane lica ovlaštenog za zastupanje pravnog lica iz člana 38. ovog zakona, te ovjereni pečatom pravnog lica - podnosioca.

(5) Pravna lica, koja u skladu sa čl. 40. i 41. ovog zakona imaju obavezu pripremiti i prezentirati konsolidovane finansijske izvještaje, dužna su te izvještaje predati najkasnije do kraja aprila tekuće za prethodnu godinu.

(6) Rok za predaju revizorskog izvještaja sa priloženim finansijskim izvještajima dioničkih društava i subjekata od javnog interesa koji su predmet revizije je najkasnije do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, ili 6 mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravno lice ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine. Rok za predaju revizorskog izvještaja sa priloženim konsolidovanim finansijskim izvještajima i revizorskog izvještaja sa priloženim finansijskim izvještajima ostalih pravnih lica, koji su bili predmet

revidiranja je najkasnije do 30. septembra tekuće godine za prethodnu godinu, ili 9 mjeseci nakon završetka poslovne godine ukoliko pravno lice ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine.

(7) Pravno lice koje sastavlja finansijske izvještaje, u skladu sa članom 36. ovog zakona dužno je finansijske izvještaje dostaviti u roku 60 dana od dana nastanka statusne promjene, pokretanja postupka likvidacije ili otvaranja stečaja, a za ostale poslovne godine u roku od 120 dana od dana isteka poslovne godine.

(8) Izuzetno, finansijske izvještaje nisu dužna podnijeti pravna lica koja su registrovana u tekućoj poslovnoj godini i koja, nakon registracije, do 31. decembra tekuće poslovne godine nisu imala drugih promjena na svom računu osim uplate obaveznog depozita, uz napomenu da su ta lica dužna do kraja februara tekuće godine obavijestiti FIA-u o tim činjenicama podnošenjem Izjave o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

(9) Ministarstvo vrši nadzor nad izvršenjem obaveza predaje finansijskih izvještaja, izvještaja o poslovanju, revizorskih izvještaja i ostale dokumentacije iz ovog člana od strane obaveznika. Ministarstvo prekršajni postupak pokreće i vodi u skladu s propisima kojima se uređuju prekršaji.

Član 45

(Obrada podataka i vođenje Registra)

(1) FIA je obavezna da podatke iz preuzetih finansijskih izvještaja iz člana 44. ovog zakona obradi na način podesan za ocjenu imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja pravnih lica.

(2) Podaci iz stava (1) ovog člana su dostupni javnosti na zvaničnoj internet stranici FIA-e.

(3) Podatke pripremljene u skladu sa stavom (1) ovog člana, FIA je dužna dostaviti Ministarstvu u roku od 60 dana od isteka rokova za predaju izvještaja, definiranih u članu 44. ovog zakona.

(4) Istovremeno, FIA je dužna Federalnom ministarstvu finansija-Poreznoj upravi (u daljem tekstu: Porezna uprava) dostaviti podatke

o pravnim licima koja nisu postupila u skladu sa odredbama člana 44. ovog zakona.

(5) FIA je odgovorna za uspostavu i vođenje Registra finansijskih izvještaja koji predstavlja centralni izvor informacija o uspješnosti poslovanja i finansijskom položaju pravnih lica u Federaciji, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje registar finansijskih izvještaja.

Član 46

(Javna objava)

(1) Pravno lice je dužno finansijske izvještaje iz člana 37. ovog zakona, izvještaj o poslovanju iz člana 42. ovog zakona te revizorski izvještaj ako njegovi finansijski izvještaji podliježu reviziji u skladu sa članom 57. ovog zakona, konsolidovane finansijske izvještaje i konsolidovani izvještaj o poslovanju ako je dužno sastavljati u skladu sa odredbama čl. 40. i 41. ovog zakona, zajedno sa revizorskim izvještajem dostaviti FIA-i radi javne objave.

(2) Smatra se da je pravno lice ispunilo obavezu javne objave danom dostave FIA-i potpunih i tačnih finansijskih izvještaja iz stava (1) ovog člana.

Član 47

(Izuzeće od javne objave)

Pravno lice, koje nije subjekt od javnog interesa, izuzeto je od obaveze objavljivanja izvještaja o poslovanju i finansijskih izvještaja iz člana 46. stav (1) ovog zakona, uz uslov da se osigura njihova dostupnost na osnovu pismenog zahtjeva podnesenog FIA-i.

Odjeljak E. Način i rokovi čuvanja knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, izvještaja i ostale dokumentacije

Član 48

(Način čuvanja)

(1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se u izvornom materijalnom obliku, u obliku elektronskog zapisa ili na mikrofilmu, a predstavljaju dokaznu osnovu poslovnih knjiga.

(2) Knjigovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijski izvještaji čuvaju se u poslovnim prostorijama pravnog lica, odnosno kod drugog pravnog lica ukoliko je istom povjereno vođenje poslovnih knjiga.

(3) Ako se poslovne knjige vode na računaru, uporedo sa memoriranim podacima, mora se osigurati i memoriranje aplikativnog softvera, kako bi podaci bili dostupni kontroli.

(4) Pri otvaranju postupka likvidacije ili stečaja, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige zapisnički se predaju likvidacionom, odnosno stečajnom upravniku.

Član 49

(Rokovi čuvanja)

(1) Isprave koje se čuvaju trajno su: platne liste ili analitičke evidencije o plaćama u vezi sa plaćanjem doprinosa, kupoprodajni ugovori po kojima je izvršeno stjecanje nekretnina, godišnji računovodstveni obračuni, finansijski izvještaji, konsolidovani finansijski izvještaji, izvještaji o izvršenoj reviziji i svi interni akti od utjecaja na finansijsko poslovanje.

(2) Glavna knjiga i dnevnik čuvaju se najmanje deset godina, a pomoćne knjige najmanje pet godina.

(3) Knjigovodstvene isprave na osnovu kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu čuvaju se najmanje deset godina.

(4) Knjigovodstvene isprave na osnovu kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige čuvaju se najmanje pet godina.

(5) Izvještaj o poslovanju čuva se u originalnom obliku deset godina nakon isteka poslovne godine.

(6) Pomoćni obračuni, prodajni i kontrolni blokovi i sl. čuvaju se dvije godine.

(7) Revizorska društva čuvaju pet godina dokumentaciju na osnovu koje je obavljena revizija, računajući od poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(8) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava i poslovnih knjiga počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose

poslovne knjige i u koje su podaci iz isprava uneseni.

Odjeljak F. Nadzor

Član 50

(Vršilac nadzora)

(1) Porezna uprava je ovlaštena obavljati nadzor nad aktivnostima pravnih lica radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcioniranje sistema računovodstva i knjigovodstva obavljaju u skladu sa odredbama ovog i drugih relevantnih zakona i propisa donesenih na osnovu tih zakona.

(2) Nadzor iz stava (1) ovog člana vrše i druge institucije ukoliko su im posebnim propisima data ovlaštenja.

(3) Nadzor nad licima iz člana 32. stav (1) ovog zakona vrši se shodno članu 53. stav (3) ovog zakona.

Član 51

(Ovlaštenja Porezne uprave kod vršenja nadzora)

(1) Nadzor obavljaju ovlaštena lica Porezne uprave na sljedeći način:

a) praćenjem, prikupljanjem knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, finansijskih izvještaja te drugih poreznih i statističkih izvještaja (analiza finansijskih izvještaja);

b) provjerom sistema koji obveznik primjenjuje za obradu podataka u vezi s računovodstvenim poslovima i

c) direktnim nadzorom kod obveznika.

(2) Porezna uprava je nadležna da obavlja nadzor nad sljedećim aktivnostima pravnih lica:

a) tačnost razvrstavanja pravnih lica u skladu sa članom 5. ovog zakona;

b) organizacija sistema računovodstva i internih računovodstvenih kontrolnih postupaka;

c) potpunost, istinitost i tačnost knjigovodstvenih isprava;

d) vođenje i čuvanje poslovnih knjiga;

e) popis imovine i obaveza;

f) predaja u Registar finansijskih izvještaja;

g) obaveze u pogledu revizije finansijskih izvještaja i dostavljanja izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja u Registar finansijskih izvještaja i

h) drugim aktivnostima u skladu sa ovim zakonom.

Član 52

(Dužnosti pravnog lica kod provođenja nadzora)

(1) Pravno lice je dužno ovlaštenom licu omogućiti provođenje nadzora nad svim knjigovodstvenim ispravama, poslovnim knjigama, finansijskim izvještajima i drugim poreznim i statističkim izvještajima, te sistemom koji se primjenjuje za obradu podataka.

(2) Pravno lice je dužno, na zahtjev ovlaštenih lica, dostaviti kopije isprava ili finansijskih izvještaja iz stava (1) ovog člana.

(3) Pravno lice je dužno ovlaštenim licima staviti na raspolaganje odgovarajuće prostorije u kojima mogu nesmetano i bez prisutnosti drugih lica obaviti nadzor računovodstvenih poslova.

(4) Lica ovlaštena za zastupanje pravnih lica i zaposlenici koji obavljaju računovodstvene poslove dužni su na zahtjev ovlaštenog lica dati na uvid sve knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, finansijske izvještaje, porezne i statističke izvještaje i druge informacije o računovodstvenim poslovima bitnim za obavljanje nadzora i sastaviti pisani izvještaj ili odazvati se na davanje usmene izjave ukoliko to zahtijeva nadzorno tijelo iz člana 50. ovog zakona.

Član 53

(Nadzor nad pravnim licima i poduzetnicima registrovanim za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Nadzor nad pravnim licima i poduzetnicima registrovanim za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga, radi provjere ispunjenosti uslova propisanih čl. 32., 33. i 34. ovog zakona, vrši Porezna uprava.

(2) Nadzor nad kvalitetom pruženih knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga od strane pravnih lica i poduzetnika u smislu njihove usklađenosti sa pravilima struke i načelima

profesionalne etike, vrši Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona, na način i po postupku koji je uređen aktima profesionalnog tijela koji uređuju kontrolu kvaliteta i profesionalnu disciplinu i odgovornost.

(3) Nadzor iz stava (2) ovog člana obavljaju ovlaštena lica Profesionalnog tijela iz člana 136. stav (1) ovog zakona na način da vrše:

a) pregled, provjeru i kontrolu angažovanja od strane pravnih lica, održavanja tehničke kompetentnosti, poštivanja i usklađenosti sa profesionalnim standardima, i

b) provjeru kvaliteta rada kvalificiranih lica.

(4) Pravna lica i poduzetnici registrovani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužni su licima ovlaštenim za nadzor iz st. (1) i (2) ovog člana, na njihov zahtjev, staviti na raspolaganje ili dostaviti svu dokumentaciju i druge informacije koje su neophodne za provođenje nadzora.

Odjeljak G. Savjet za računovodstvo

Član 54

(Nadležnosti Savjeta za računovodstvo)

(1) Ministar imenuje Savjet za računovodstvo (u daljem tekstu: Savjet).

(2) Nadležnost i obaveze Savjeta su da:

a) prati proces primjene računovodstvenih standarda iz člana 2. ovog zakona,

b) daje inicijative za odgovarajuća i pravovremena rješenja radi što efikasnije primjene računovodstvenih standarda,

c) daje mišljenja na nacrte i prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije,

d) prati proces primjene propisa Evropske unije koji se odnose na oblast računovodstva i revizije i predlaže prihvatljiva rješenja,

e) učestvuje u pripremi strategije, te u izradi smjernica i akcionog plana za poboljšanje kvaliteta finansijskog izvještavanja i

unapređivanje računovodstvene prakse,

f) sarađuje sa obrazovnim ustanovama, stranim i domaćim profesionalnim udruženjima, tijelima i organizacijama,

g) daje mišljenja na statut profesionalnog tijela iz člana 136. stav (1) ovog zakona, a na koji prethodnu saglasnost daje Ministarstvo,

h) razmatra godišnji izvještaj o radu i stanju u oblasti računovodstva koji priprema profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona,

i) daje mišljenje i prijedloge na godišnji plan kontinuirane edukacije koju provodi profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona i

j) obavlja i druge poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Finansiranje aktivnosti Savjeta vrši se iz budžeta Federacije za svaku fiskalnu godinu.

Član 55

(Odgovornost Savjeta)

(1) Za svoj rad Savjet odgovara ministru.

(2) Savjet je dužan da ministru najmanje jednom godišnje dostavi izvještaj o radu.

Član 56

(Članovi Savjeta)

(1) Savjet ima devet članova.

(2) Članove Savjeta imenuje ministar iz reda zaposlenih u Ministarstvu, predstavnika profesionalnih tijela iz člana 136. ovog zakona, Porezne uprave, regulatornih tijela finansijskog sistema, poslovne zajednice, univerzitetskih profesora i drugih lica koja svojim teoretskim i praktičnim iskustvom u predmetnoj oblasti mogu da doprinesu efikasnijem radu Savjeta, na period od pet godina, s tim da ista lica mogu biti ponovo imenovana na još jedan mandat.

(3) Stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

POGLAVLJE IV. REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Odjeljak A. Revizija i društva za reviziju

Član 57

(Obveznici revizije)

(1) Revizija finansijskih izvještaja obavlja se u skladu sa ovim zakonom, MSR uz poštivanje načela profesionalne etike i pravila revizorske struke, te drugih pravila i propisa koji regulišu ovu oblast.

(2) Obaveznoj reviziji podliježu finansijski izvještaji i konsolidovani finansijski izvještaji pravnih lica razvrstanih u velika i srednja pravna lica.

(3) Ukoliko nisu obuhvaćeni stavom (2) ovog člana, obaveznoj reviziji podliježu i finansijski izvještaji subjekata od javnog interesa, definiranih ovim zakonom i finansijski izvještaji drugih pravnih lica, ukoliko je to propisano posebnim propisima kojim se uređuje njihovo poslovanje.

(4) Obaveznoj reviziji podliježu i organizacije, javne institucije i javne ustanove koje nisu obuhvaćene godišnjim planom revizije Ureda za reviziju institucija FBiH.

(5) Finansijskim izvještajima, u smislu ovog člana, smatraju se i finansijski izvještaji za periode kraće od godine dana, ako takvi periodi prethode statusnim promjenama, likvidaciji ili stečaju.

(6) Revizija finansijskih izvještaja pravnih lica u stečaju provodi se u skladu sa propisom o stečajnom postupku. Rok za predaju revizorskog izvještaja pravnih lica u stečaju FIA-i je 30 dana od dana usvajanja od strane odbora povjerilaca.

(7) Pravna lica koja se razvrstavaju, u skladu sa članom 5. ovog zakona u mikro i mala, mogu odlučiti da se revizija njihovih finansijskih izvještaja vrši u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 58

(Uslovi za poslovanje društava za reviziju)

(1) Društva za reviziju osnivaju se u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojima se uređuju pitanja u vezi s osnivanjem, poslovanjem i prestankom poslovanja privrednih društava.

(2) Sve oblike revizije u Federaciji obavljaju društva za reviziju koja posjeduju važeću licencu za obavljanje poslova revizije izdatu od Ministarstva.

(3) Većinsko pravo glasa i većinsko učešće u kapitalu u društvu za reviziju moraju imati isključivo ovlašteni revizori ili drugo društvo za reviziju u svojstvu osnivača.

(4) Osnivač, odnosno vlasnik, kao i član organa upravljanja društva za reviziju u vezi sa stavom (1) ovog člana, ne može biti pravno, odnosno fizičko lice, koje je osuđeno pravosnažnom presudom za krivično djelo u smislu propisa kojim se uređuje odgovornost pravnih, odnosno fizičkih lica za krivična djela ili protiv kojeg se vodi krivični postupak.

(5) Društva za reviziju moraju imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom zaposlena najmanje:

a) jednog ovlaštenog revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije do 10.000.000,00 KM

b) dva ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju manje od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM i

c) tri ovlaštena revizora sa važećom licencom, ako obavljaju reviziju više od 20 subjekata od javnog interesa, odnosno pravnih lica čiji su ukupni prihodi, za svako pravno lice, utvrđeni u posljednjem finansijskom izvještaju u odnosu na datum ugovaranja usluga revizije, veći od 10.000.000,00 KM.

(6) Društvo za reviziju mora osigurati da je revizija usklađena sa standardima kvaliteta.

(7) Društva za reviziju dužna su se osigurati od odgovornosti za štetu koju bi privrednim društvima moglo počiniti neadekvatno izraženo revizorsko mišljenje. Osigurava se građansko-pravna vanugovorna

odgovornost osiguranika, zbog propusta ili greške koje napravi prilikom obavljanja djelatnosti revizije na osnovu zaključenog ugovora o vršenju revizije, mišljenjem u izvještaju revizije za štete koje prouzrokuje trećim licima. Minimalna suma osiguranja iznosi 50.000,00 KM.

(8) Minimalna suma osiguranja iznosi 500.000,00 KM za štete koje bi revizorsko društvo moglo prouzrokovati obavljanjem usluga revizije banaka, lizing društava, investicijskih i penzijskih fondova i društava za osiguranje. Osigurava se građansko-pravna vanugovorna odgovornost osiguranika, zbog propusta ili greške koje napravi prilikom obavljanja djelatnosti revizije na osnovu zaključenog ugovora o vršenju revizije, mišljenjem u izvještaju revizije za štete koje prouzrokuje trećim licima.

(9) Precizne odredbe osiguranja od odgovornosti za štetu u vezi sa st. (7) i (8) ovog člana propisuje Komora.

(10) Društva za reviziju dužna su Komori dostaviti kopiju polise osiguranja zaključene u skladu sa odredbama ovog člana, u roku od 30 dana od dana njenog zaključivanja.

Član 59

(Licence društva za reviziju)

(1) Osnivač društva za reviziju podnosi Ministarstvu zahtjev za izdavanje licence za rad.

(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana osnivač podnosi:

a) odluku o osnivanju, odnosno drugi osnivački akt;

b) statut društva;

c) interni akt kojim je uređena metodologija obavljanja usluge revizije;

d) podatke o osnivaču/osnivačima društva;

e) podatke o licu ili licima koji kod društva za reviziju zasnivaju radni odnos i dokaz o zapošljavanju licenciranih ovlaštenih revizora sa važećom licencom na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom (fotokopija ugovora o radu, uvjerenje Porezne uprave o prijavi na zdravstveno i penzijsko-invalidsko osiguranje);

f) podatke o drugim revizorima angažovanim od strane društva za reviziju;

g) akt o registraciji društva za obavljanje revizije kod nadležnog suda;

h) uvjerenje nadležnih poreznih organa o nepostojanju neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa i

i) uvjerenje o članstvu i izmirenju obaveza prema Komori.

(3) Ako je osnivač privrednog društva za reviziju strano pravno lice, pravno lice iz Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt) uz zahtjev za izdavanje licence za rad, pored dokumenata iz stava (2) ovog člana, podnosi i dokumentaciju kojom se dokazuje da je u matičnoj državi ili entitetu, odnosno Brčko Distriktu, registrovano za pružanje usluga revizije.

(4) Po zahtjevu za izdavanje licence za rad iz st. (1) i (3) ovog člana rješava Ministarstvo u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(5) Rješenje iz stava (4) ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ministarstvo podzakonskim aktom propisuje uslove i način izdavanja i oduzimanja licenci društvima za reviziju.

Odjeljak B. Proces revizije

Član 60

(Lica koja obavljaju reviziju)

(1) Reviziju finansijskih izvještaja obavljaju lica koja imaju profesionalno zvanje ovlašteni revizor, koja posjeduju važeću licencu za obavljanje revizije finansijskih izvještaja i potpisivanje revizorskog izvještaja i koja su zaposlena u društvu za reviziju ili angažovana od društva za reviziju.

(2) Za potrebe obavljanja revizije iz specifičnih područja mogu se angažirati, uz pisanu saglasnost pravnog lica kod koga se obavlja revizija, vanjski eksperti koji nisu ovlašteni revizori. O angažovanju vanjskih eksperata treba se pismeno obavijestiti Komora.

(3) Društvo za reviziju može pojedine poslove u postupku revizije povjeriti i drugim licima koja su zaposlena u društvu za reviziju, a koja nemaju licence za rad na poslovima revizije, pod uslovom da je njihov rad planiran i nadziran od strane licenciranog ovlaštenog revizora.

Član 61

(Uslovi za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora)

(1) Ovlašteni revizor je nezavisna stručna osoba koja je stekla certifikat Profesionalnog tijela iz člana 136. stav (1) ovog zakona za zvanje ovlaštenog revizora.

(2) Ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora polaže se prema programu Komisije.

(3) Certifikat za zvanje ovlaštenog revizora pisani je dokument koji izdaje Profesionalno tijelo iz stava (1) ovog člana ovlaštenom revizoru nakon položenog ispita i ispunjenja uslova propisanih ovim članom.

(4) Na osnovu izdatog certifikata za zvanje ovlaštenog revizora, Profesionalno tijelo iz stava (1) ovog člana upisuje ovlaštenog revizora u registar ovlaštenih revizora.

(5) Ovlašteni revizor može biti državljanin Bosne i Hercegovine ili strani državljanin kojem Profesionalno tijelo iz stava (1) ovog člana nostrificira stranu ispravu kojom dokazuje zvanje ovlaštenog revizora.

(6) Nakon stjecanja certifikata za zvanje ovlaštenog revizora, ovlašteni revizor ima pravo i obavezu kontinuiranog profesionalnog usavršavanja.

(7) Ovlašteni revizor je dužan da osigura kontinuirano profesionalno usavršavanje iz stava (6) ovog člana, sa minimalnim fondom sati utvrđenim Zakonom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine u prethodne tri godine od podnošenja zahtjeva za izdavanje licence, s tim da je 50% navedenog fonda sati provedeno na usavršavanju u oblasti revizije.

(8) Pravna lica koja organizuju usavršavanje putem seminara, simpozija i drugih oblika profesionalne edukacije, dužna su u svojim pozivima za usavršavanje istaknuti na vidno mjesto da se radi o određenom obliku usavršavanja iz oblasti revizije.

(9) Ovlašteni revizor podliježe načelima profesionalne etike, pokrivajući, kao minimum, njihovu funkciju od javnog interesa, njihov integritet i objektivnost te njihovu profesionalnu kompetentnost.

Član 62

(Licenca za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvještaja)

(1) Pravo i dozvolu za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvještaja na osnovu licence stječe ovlašteni revizor koji ispunjava sljedeće uslove:

a) da posjeduje radno iskustvo na poslovima revizije od najmanje tri godine, bez prekida, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje licence za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvještaja;

b) da se profesionalno kontinuirano usavršava u skladu sa članom 61. stav (7) ovog zakona;

c) da nije pravosnažno osuđivan za krivično djelo u smislu propisa kojim se uređuje odgovornost fizičkih lica za krivična djela ili protiv kojeg se ne vodi krivični postupak i

d) da je član Komore.

(2) Ovlaštenom revizoru licencu iz stava (1) ovog člana izdaje i oduzima Ministarstvo.

(3) Po zahtjevu za izdavanje licence za rad iz stava (1) ovog člana rješava Ministarstvo u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.

(4) Rješenje iz stava (3) ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Licenca za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvještaja koja je izdata ovlaštenom revizoru može biti oduzeta ukoliko dođe do ozbiljnog narušavanja dobrog ugleda tog lica ili društva ili ukoliko ne ispunjava uslove iz stava (1) ovog člana.

(6) Ministarstvo vodi Registar licenciranih ovlaštenih revizora, kojima je izdata licenca za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskog izvještaja.

(7) Postupak izdavanja i oduzimanja licenci za obavljanje revizije i potpisivanje revizorskih izvještaja detaljnije propisuje Ministarstvo.

Član 63

(Izbor društva za reviziju)

(1) Skupština, odnosno organ utvrđen općim aktom pravnog lica kod kojeg se obavlja revizija, vrši izbor društva za reviziju najkasnije do 30. septembra poslovne godine na koju se revizija odnosi. Ako pravno lice na dan 30.09. nema informaciju da li će na dan 31.12. biti obveznik revizije u tom slučaju nije obavezno ugovoriti reviziju do 30.09. tekuće godine, ali ju je obavezno ugovoriti u roku od 60 dana po utvrđivanju obaveze.

(2) Rok iz stava (1) ovog člana može da bude i duži u slučaju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, skupština, odnosno organ utvrđen općim aktom pravnog lica kod kojeg se vrši revizija, a koje finansijske izvještaje sastavlja sa stanjem na posljednji dan poslovne godine koja je različita od kalendarske, bira društvo za reviziju najkasnije tri mjeseca prije isteka tako određene poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(4) Društva za reviziju dužna su Ministarstvu, najkasnije do 15. januara tekuće godine, dostaviti spisak ugovora o reviziji zaključenih tokom prethodne godine.

Član 64

(Ugovor o reviziji)

(1) Međusobna prava i obaveze društva za reviziju i pravnog lica čiji se finansijski izvještaji revidiraju uređuju se ugovorom o reviziji.

(2) Ugovor o reviziji mora biti zaključen u pisanom obliku.

(3) Ugovor o reviziji, pored elemenata propisanih zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, mora sadržavati odredbe MSR u vezi s

dogovaranjem uslova revizorskih angažmana, kao i odredbe iz člana 60. stav (1) i čl. 65 do 69. ovog zakona.

(4) Društva za reviziju ne mogu ugovorene poslove da ustupaju drugim društvima za reviziju, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(5) Ugovor o reviziji u toku obavljanja revizije ne može se raskinuti, izuzev ako za to postoje opravdani razlozi.

(6) Razlike u mišljenjima koje se odnose na oblast računovodstva i revizije, pravnog lica čiji se finansijski izvještaji revidiraju i društva za reviziju ne mogu se smatrati opravdanim razlogom za raskid ugovora u smislu stava (5) ovog člana.

(7) Pravno lice kod kojeg se obavlja revizija i društvo za reviziju dužni su da obavijeste Komoru o raskidu ugovora iz stava (5) ovog člana i obustavljanju revizije, uz detaljno obrazloženje razloga koji su doveli do raskida.

Član 65

(Obaveze pravnog lica kod kojeg se obavlja revizija)

(1) Pravno lice kod kojeg se obavlja revizija dužno je društvu za reviziju staviti na raspolaganje svu potrebnu dokumentaciju, isprave i izvještaje, omogućiti pristup svim programima i elektronskim zapisima, uključujući štampani materijal i kopije na elektronskim medijima, kao i pružiti informacije o programima i sve informacije potrebne za obavljanje revizije.

(2) Pravno lice iz stava (1) ovog člana dužno je u radno vrijeme osigurati društvu za reviziju pristup i korištenje poslovnih prostorija za obavljanje revizije, kao i staviti na raspolaganje odgovarajuću opremu i zaposlene.

Član 66

(Radna dokumentacija)

(1) Licencirani ovlašteni revizor priprema cjelokupnu radnu dokumentaciju na osnovu koje izdaje revizorski izvještaj. Radna dokumentacija mora biti sastavljena na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Federaciji.

(2) Revizorska društva čuvaju pet godina dokumentaciju na osnovu koje je obavljena revizija, računajući od poslovne godine na koju se revizija odnosi.

(3) Dokumentacija, odnosno kopije dokumenata prikupljenih u toku revizije, vlasništvo su društva za reviziju, povjerljivog su karaktera i mogu se koristiti samo za potrebe revizije.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, dokumentacija i svi relevantni dokumenti vezani za reviziju mogu se koristiti za potrebe provjere kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora, kao i za potrebe obavljanja javnog nadzora.

(5) Ako je licencirani ovlašteni revizor, odnosno društvo za reviziju koje obavlja reviziju zamijenjeno drugim licenciranim ovlaštenim revizorom, odnosno društvom za reviziju, prethodni licencirani ovlašteni revizor, odnosno društvo za reviziju dužno je da novom licenciranom ovlaštenom revizoru, odnosno društvu za reviziju omogući pristup relevantnoj dokumentaciji koja se odnosi na pravno lice kod kojeg se obavlja revizija.

(6) Ako društvo za reviziju prestane sa radom, radnu dokumentaciju su dužni da čuvaju vlasnici, odnosno članovi društva za reviziju.

Član 67

(Zaštita povjerljivih podataka)

(1) Ovlašteni revizor, društvo za reviziju i druga lica koja su radila i kojima su na bilo koji način bili dostupni povjerljivi podaci u toku revizije, dužni su da, kao povjerljive, čuvaju sve podatke, činjenice i okolnosti koje su saznali tokom obavljanja revizije.

(2) Poslovne tajne i informacije dužna su da čuvaju i druga lica koja rade ili su radila u društvu za reviziju i kojima su na bilo koji način dostupni povjerljivi podaci iz stava (1) ovog člana.

(3) Lica iz stava (2) ovog člana ne smiju da koriste podatke iz stava (1) ovog člana, niti smiju da omoguće njihovo korištenje trećim licima.

(4) Društvo za reviziju dužno je omogućiti uvid u podatke u slučaju primjene propisa koji regulišu sprječavanje pranja novca i

finansiranje terorizma, u istražnim ili krivičnim postupcima, kao i kada njihovo dostavljanje pisanim putem zatraži sud u krivičnom ili istražnom postupku.

Član 68

(Revizorski izvještaj)

(1) Revizorski izvještaj sastavlja se u skladu sa MSR.

(2) Revizorski izvještaj mora biti u pisanom obliku te sadrži minimum sljedeće:

a) uvod u kojem se navode finansijski izvještaji koji su predmet revizije, zajedno sa računovodstvenim politikama koje su korištene za njihovo sastavljanje;

b) opis svrhe i obima revizije, uz navođenje revizorskih standarda u skladu sa kojima je izvršena revizija;

c) u njemu mora biti naveden subjekt čiji su finansijski izvještaji ili konsolidovani finansijski izvještaji predmet revizije, period koji finansijski izvještaji ili konsolidovani finansijski izvještaji obuhvataju kao i okvir finansijskog izvještavanja koji je primijenjen prilikom njihove pripreme;

d) opis odgovornosti uprave za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;

e) opis odgovornosti revizora za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije, djelokruga revizije sa ocjenom revizora da li su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i adekvatni kao osnova za izražavanje mišljenja revizora, kao i da je revizija obavljena u skladu sa MSR;

f) mišljenje o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje i rezultate poslovanja pravnog lica, promjene na kapitalu i tokove gotovine u obračunskom periodu na koji se odnose revidirani finansijski izvještaji, kao i da li su izvještaji sastavljeni u skladu sa MRS-a odnosno MSFI-a. Mišljenje revizora može biti pozitivno, mišljenje sa rezervom, negativno ili u formi u kojoj se licencirani

ovlašteni revizor suzdržava od davanja mišljenja ako nije u mogućnosti da ga izrazi;

g) posebna upozorenja i probleme na koje licencirani ovlašteni revizor želi da ukaže, ali bez izražavanja mišljenja sa rezervom;

h) mišljenje o usklađenosti izvještaja o poslovanju sa finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu;

i) pitanja na koja je licencirani ovlašteni revizor upozorio bez davanja kvalifikovanog revizorskog mišljenja i

j) datum revizorskog izvještaja, potpis i adresu licenciranog ovlaštenog revizora.

(3) Revizorski izvještaj sastavlja i potpisuje licencirani ovlašteni revizor u svoje ime i ovlašteni predstavnik društva u ime društva za reviziju.

(4) Revizorski izvještaj sastavlja se i objavljuje na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Federaciji.

(5) Uz revizorski izvještaj prilažu se finansijski izvještaji koji su bili predmet revizije.

(6) Licencirani ovlašteni revizor koji je sastavljao revizorski izvještaj, na poziv ili na lični zahtjev, može o svom trošku prisustvovati sjednici organa upravljanja pravnog lica kada se razmatra izvještaj o obavljenoj reviziji tog pravnog lica.

(7) Regulatorno tijelo može od društva za reviziju zatražiti dodatne informacije u vezi sa obavljenom revizijom pravnog lica čije je poslovanje uređeno posebnim propisima.

Član 69

(Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja)

(1) Kod revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja društvo za reviziju kao glavni revizor grupe odgovorno je za revizorski izvještaj o konsolidovanim finansijskim izvještajima grupe.

(2) Licencirani ovlašteni revizor u društvu iz stava (1) ovog člana vrši pregled i čuva radnu dokumentaciju o revizorskom radu drugog

društva za reviziju koje je obavilo reviziju finansijskih izvještaja pravnih lica u okviru ekonomske cjeline.

(3) U slučajevima gdje drugi revizori obavljaju reviziju povezanih pravnih lica u sastavu grupe, glavni revizor grupe iz stava (1) ovog člana ima pravo obaviti kontrolu njihovog revizorskog rada, pregledati radnu dokumentaciju i pribaviti i priložiti kopije dokumentacije u vezi sa obavljenom kontrolom.

(4) Dokumentacija iz stava (2) ovog člana koristi se za potrebe provjere kvaliteta rada društava za reviziju, odnosno licenciranih ovlaštenih revizora.

Član 70

(Nerevizorske usluge)

Društvo za reviziju, u okviru svoje registrovane djelatnosti može obavljati, pored revizije finansijskih izvještaja i usluge iz oblasti finansija i računovodstva, usluge finansijskih analiza i kontrola, usluge poreznog savjetovanja, usluge procjene vrijednosti kapitala, imovine i obaveza, usluge sudskog vještačenja, usluge izrade i ekonomske ocjene investicijskih projekata i druge srodne usluge, osim ako posebnim propisom nije drugačije uređeno i ako bi to bilo u suprotnosti sa Kodeksom profesionalne etike.

Član 71

(Zabrana pružanja nerevizorskih usluga)

(1) Društvo za reviziju ili svi članovi mreže kojoj društvo za reviziju pripada ne smiju pružati, direktno ili indirektno, subjektu od javnog interesa koji je predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima koja su pod njegovom kontrolom bilo koje sljedeće nerevizorske usluge:

(a) porezne usluge povezane s:

1) pripremom poreznih obrazaca;

2) porezom na plaće;

3) carinom;

4) pronalaženjem javnih subvencija i poreznih olakšica osim ako je u pogledu takvih usluga zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili društva za reviziju;

5) pomoći u vezi s poreznim inspekcijama poreznih tijela osim ako je u pogledu takvih inspekcija zakonom propisana pomoć ovlaštenog revizora ili društva za reviziju;

6) izračunom direktnog i indirektnog poreza te odgođenog poreza;

7) poreznim savjetovanjem;

(b) usluge koje uključuju bilo kakvu ulogu u upravljanju ili donošenju odluka u subjektu koji je predmet revizije;

(c) knjigovodstvene usluge te sastavljanje računovodstvenih evidencija i finansijskih izvještaja;

(d) usluge obračuna plaća;

(e) osmišljavanje i provedba postupaka unutrašnje kontrole ili upravljanja rizikom povezanih s pripremom i/ili nadzorom finansijskih informacija ili osmišljavanje i provedba tehnoloških sistema za finansijske informacije;

(f) usluge procjene vrijednosti, uključujući procjene vrijednosti povezane s aktuarskim uslugama ili pomoćnim uslugama u sudskim sporovima;

(g) pravne usluge povezane s:

1) općim savjetovanjem;

2) pregovaranjem u ime subjekta koji je predmet revizije; i

3) pravnim zastupanjem u rješavanju sudskih sporova;

(h) usluge u vezi s funkcijom unutrašnje revizije subjekta koji je predmet revizije;

(i) usluge povezane s finansiranjem, strukturom i dodjelom kapitala te investicijskom strategijom subjekta koji je predmet revizije, osim pružanja usluga u vezi s finansijskim izvještajima, poput izdavanja pisama podrške u vezi s prospektima koje je izdao subjekt koji je predmet revizije;

(j) promoviranje dionica, trgovanje dionicama ili preuzimanje izdavanja dionica subjekta koji je predmet revizije;

(k) usluge ljudskih resursa povezane s:

1) upravom koja je na takvoj poziciji da može značajno utjecati na sastavljanje računovodstvenih evidencija ili finansijskih izvještaja koji su predmet zakonske revizije, pri čemu te usluge obuhvaćaju traženje ili izbor kandidata za to mjesto ili provjere referenci kandidata za ta mjesta;

2) strukturiranjem modela organizacije; i

3) kontrolom troškova.

(2) Zabrana obavljanja nerevizorskih usluga iz stava (1) ovog člana odnosi se na:

a) period između proteka perioda koji je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvještaja i

b) finansijsku godinu koja prethodi periodu iz tačke a) ovog stava.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, društvo za reviziju može obavljati nerevizorske usluge iz stava (1) tačke a) podtačke 1) i podtačaka 4) do 6) ovog člana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) te usluge nemaju direktan ili imaju beznačajan utjecaj, odvojeno ili ukupno, na finansijske izvještaje koji su predmet revizije;

b) procjena utjecaja na finansijske izvještaje koji su predmet revizije je sveobuhvatno dokumentovana i objašnjena u izvještaju odboru za reviziju i

c) ovlašteni revizor ili revizorsko društvo poštuju načela neovisnosti definirana ovim zakonom.

(4) Za obavljanje usluge procjene vrijednosti kapitala, imovine i obaveza, društvo za reviziju mora imati zaposlenog ili na drugi način angažovanog licenciranog ovlaštenog procjenitelja, a za usluge sudskog vještačenja sudskog vještaka odgovarajuće struke.

Član 72

(Naknade za obavljenu reviziju)

(1) Za obavljenu reviziju plaća se naknada koja ne može zavisiti od pružanja dodatnih usluga pravnom licu kod kojeg se vrši revizija niti može biti povezana sa istim.

(2) Iznos naknade utvrđuje se ugovorom o reviziji.

(3) Ako društvo za reviziju subjektu čiji su finansijski izvještaji predmet revizije, njegovom matičnom društvu ili društvima pod njegovom kontrolom, tokom perioda od tri ili više uzastopnih finansijskih godina, pruža nerevizorske usluge iz čl. 70. i 71. stav (3) ovog zakona, ukupni iznos naknada za takve usluge ne smije prelaziti 70% prosječnog iznosa naknada plaćenih u posljednje tri uzastopne finansijske godine za usluge revizije subjekta čiji su finansijski izvještaji predmet revizije, i, ako je to primjenjivo, njegova matičnog društva, društava pod njegovom kontrolom te konsolidovanih finansijskih izvještaja te grupe pravnih lica.

Odjeljak C. Sukob interesa

Član 73

(Sukob interesa - revizori)

Licencirani ovlašteni revizor ne može obavljati reviziju kod pravnog lica:

a) u kojem je direktni ili indirektni vlasnik udjela ili dionica;

b) u kojem je direktor, odnosno član organa upravljanja ili nadzora, prokurist, punomoćnik ili zaposlenik;

c) u kojem je član nadzornog odbora, član uprave, upravnog odbora ili prokurist njegov bračni drug, njegov srodnik po krvi u pravoj liniji do drugog stepena;

d) ukoliko nastupe druge okolnosti koje mogu utjecati na nezavisnost i nepristranost licenciranog ovlaštenog revizora.

Član 74

(Sukob interesa - društva za reviziju)

Društvo za reviziju ne može obavljati reviziju kod pravnog lica:

a) u kojem ima udjele ili dionice;

b) koje je vlasnik udjela ili dionica društva za reviziju;

c) ako je društvo za reviziju, odnosno bilo koja organizaciona jedinica u mreži kojoj pripada, odnosno povezano lice sa društvom za reviziju pružalo pravnom licu u godini za koju se obavlja revizija, sljedeće usluge:

1) pripremu i vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja;

2) procjenu vrijednosti kapitala, imovine i/ili obaveza koja će biti reflektirana u finansijskim izvještajima, odnosno u kojima postoji očigledan sukob interesa;

3) zastupanje u sudskim postupcima u vezi sa poreznim predmetima;

4) obračun poreza i podnošenje poreznih prijava za fizička lica rukovodioce u sektoru finansija u privrednom društvu;

5) savjete u vezi sa računovodstvenim knjiženjem poreznih obaveza;

6) dizajniranje sistema interne revizije i interne kontrole kao i njihovo provođenje;

7) dizajniranje i primjenu informacionih sistema u računovodstvenoj oblasti;

8) aktuarske usluge;

9) druge usluge koje bi, u konkretnim okolnostima, mogle ugroziti nezavisnost licenciranog ovlaštenog revizora ili društva za reviziju i/ili utjecati na mjerenje pozicija u finansijskim izvještajima;

d) ako je povezano sa pravnim licem na drugi način, tako da takva povezanost može utjecati na nezavisnost i nepristranost obavljanja revizije.

Član 75

(Obavještavanje od strane revizora)

Licencirani ovlašteni revizor je dužan da, bez odlaganja, obavijesti društvo za reviziju kod kojeg je zaposlen o nastupanju okolnosti iz člana 73. ovog zakona.

Član 76

(Obavještavanje od strane društva za reviziju)

Dioničar, odnosno član društva za reviziju, dužan je da, bez odlaganja, obavijesti društvo za reviziju o nastupanju okolnosti iz člana 74. ovog zakona.

Član 77

(Zabrana utjecaja drugih lica)

(1) Vlasnici, odnosno dioničari društva za reviziju, kao i direktor, odnosno članovi organa upravljanja i nadzora tog društva ili povezanog lica ne smiju utjecati na obavljanje revizije i izražavanje revizorskog mišljenja i time ugroziti nezavisnost i objektivnost licenciranog ovlaštenog revizora koji obavlja reviziju.

(2) Društva za reviziju dužna su u radnoj dokumentaciji koja potkrepljuje revizorski izvještaj navesti sve informacije koje bi mogle utjecati na nezavisnost obavljanja usluga revizije, mjere ispravljanja koje se primjenjuju u slučaju otkrivanja nepoštivanja nezavisnosti kao i poduzete mjere osiguranja za otklanjanje ili ublažavanje utjecaja i prijetnji na nezavisnost obavljanja usluga revizije na prihvatljiv nivo.

Član 78

(Smanjenje broja revizora)

(1) Društvo za reviziju u kojem se broj licenciranih ovlaštenih revizora smanji ispod broja propisanog ovim zakonom, dužno je da o toj promjeni obavijesti Komoru i Ministarstvo u roku od osam dana od dana nastale promjene.

(2) Društvo za reviziju u kojem se u toku obavljanja revizije broj licenciranih ovlaštenih revizora smanji ispod broja propisanog članom 58. st. (4) i (5) ovog zakona, dužno je da prekine poslove revizije i o tome obavijesti pravno lice kod kojeg se obavlja revizija, Komoru i Ministarstvo u roku od osam dana od dana nastanka promjene, a pravno lice započetu reviziju povjerava drugom društvu za reviziju.

(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog člana, društvo za reviziju ne može da zaključuje nove ugovore o obavljanju revizije dok ponovo

ne ispuni uslove iz člana 58. st. (4) i (5) ovog zakona i o tome obavijesti Komoru i Ministarstvo.

Član 79

(Ograničenje vršenja revizija)

(1) Subjekt od javnog interesa dužan je imenovati društvo za reviziju za početni angažman od najmanje godinu dana koji se može produžiti s tim da društvo za reviziju koje je odabrano ne može vršiti reviziju finansijskih izvještaja kod istog subjekta od javnog interesa uzastopno duže od sedam godina.

(2) Izuzetno, reviziju kod istog subjekta od javnog interesa odabrano društvo za reviziju može obavljati još tri godine nakon isteka roka iz stava (1) ovog člana, ukoliko osigura da reviziju izvrši drugi revizor.

(3) Nakon isteka najdužeg perioda angažmana iz st. (1) i (2) ovog člana odabrano društvo za reviziju ne smije sljedeće četiri godine obavljati reviziju finansijskih izvještaja kod istog subjekta od javnog interesa.

(4) Društvo za reviziju koje je odabrano, ne može vršiti reviziju finansijskih izvještaja pravnih lica koja nisu subjekti od javnog interesa uzastopno duže od sedam godina kod istog pravnog lica.

(5) Izuzetno, reviziju kod istog pravnog lica društvo za reviziju može obavljati još tri godine nakon isteka roka iz stava (4) ovog člana, ukoliko osigura da reviziju izvrši drugi revizor.

(6) Društvo za reviziju iz stava (4) ovog člana može ponovno obavljati reviziju kod istog pravnog lica nakon proteka perioda od najmanje godinu dana nakon roka iz st. (4) i (5) ovog člana.

(7) Zabranjeno je ovlaštenom licenciranom revizoru obavljati reviziju finansijskih izvještaja kod istog subjekta od javnog interesa ili kod pravnog lica koje nije subjekt od javnog interesa uzastopno duže od sedam godina bez obzira na promjenu svog angažmana i prelaska u drugo društvo za reviziju koje je odabrano za pružanje usluga revizije istom pravnom licu u narednom periodu uz obavezu shodnog poštivanja rokova iz st. (3) i (6) ovog člana.

Član 80

(Zabrana imenovanja revizora)

Licenciranom ovlaštenom revizoru koji obavlja reviziju finansijskih izvještaja subjekta od javnog interesa nije dozvoljeno preuzeti položaj člana ili savjetnika poslovodnog tijela, člana nadzornog odbora ili odbora za reviziju niti rukovodioca računovodstvenog i/ili finansijskog područja u revidiranom subjektu od javnog interesa prije isteka najmanje dvije godine nakon što je prestao sudjelovati u revizorskom angažmanu kao licencirani ovlašteni revizor.

Član 81

(Dodatni izvještaj Odboru za reviziju)

(1) Društvo za reviziju dužno je da dostavi dodatni izvještaj Odboru za reviziju subjekta koji je predmet revizije iz člana 84. ovog zakona ne kasnije od datuma podnošenja revizorskog izvještaja iz člana 44. ovog zakona koji mora da sadržava najmanje informacije o:

a) ispunjenosti uslova iz čl. 71. i 72. ovog zakona;

b) poštivanju uslova o trajanju angažmana društva za reviziju iz člana 79. ovog zakona,

c) svim značajnim pitanjima koja uključuju stvarno nepoštivanje zakona i propisa ili sumnju u njihovo nepoštivanje, a koja su utvrđena tokom revizije ako ih smatra relevantnim za ispunjavanje zadataka Odbora za reviziju,

d) svim bitnim nedostacima u sistemu interne kontrole subjekta koji je predmet revizije, ili, u slučaju konsolidiranih finansijskih izvještaja, u sistemu interne kontrole matičnog društva, kao i u sistemu računovodstva uz navođenje da li je uprava tog subjekta riješila uočene nedostatke,

e) podjeli aktivnosti između ovlaštenih revizora, opisu korištene metodologije i drugim pitanjima vezanim za obavljanje revizije.

(2) Svake godine društvo za reviziju, koje obavlja reviziju kod subjekta od javnog interesa dužno je da Odboru za reviziju, u pisanom obliku, potvrdi svoju nezavisnost prema subjektu čiju reviziju finansijskih izvještaja obavlja i obavijesti Odbor za reviziju o

mogućim prijetnjama njegovoj nezavisnosti i zaštitnim mehanizmima protiv tih prijetnji.

Član 82

(Izvještaj o transparentnosti)

(1) Društvo za reviziju koje obavlja reviziju subjekta od javnog interesa u smislu ovog zakona dužno je da, u roku od četiri mjeseca od isteka kalendarske godine, objavi na svojoj internet stranici ili internet stranici Komore godišnji izvještaj o transparentnosti koji sadrži:

a) opis pravne forme i strukture vlasništva društva za reviziju;

b) opis mreže, kao i njeno pravno i strukturno uređenje, ukoliko društvo za reviziju pripada mreži;

c) opis upravljačke strukture društva za reviziju;

d) opis sistema interne kontrole kvaliteta društva za reviziju;

e) naznaku kada je izvršena posljednja provjera kvaliteta rada društva za reviziju;

f) popis subjekata od javnog interesa kod kojih je to društvo za reviziju tokom prethodne poslovne godine izvršilo reviziju;

g) izjavu koja se odnosi na procedure i nezavisnost rada društva za reviziju, kojom se potvrđuje da je obavljen interni pregled poštovanja zahtjeva nezavisnosti;

h) izjavu o politici društva za reviziju u vezi sa kontinuiranim profesionalnim usavršavanjem licenciranih ovlaštenih revizora;

i) finansijske informacije i podatke o ukupnom prihodu, odnosno prihodu od obavljanja revizije i prihodu od usluga poreznog savjetovanja i drugih usluga koje nisu povezane sa revizijom;

j) informacije o parametrima za utvrđivanje zarada ovlaštenih revizora koji potpisuju izvještaje o obavljenim revizijama subjekata od javnog interesa.

(2) Osoba ovlaštena za zastupanje društva za reviziju potpisuje izvještaj o transparentnosti.

Odjeljak D. Izvještaj društva za reviziju koji se dostavlja Komori

Član 83

(Sadržaj izvještaja)

(1) Društva za reviziju dužna su da Komori, najmanje jednom godišnje do kraja marta tekuće godine, dostave izvještaj sa podacima o:

a) imaocima dionica i udjela u društvu za reviziju, kao i o stjecanju i promjeni vlasnika dionica, odnosno udjela;

b) ulaganjima na osnovu kojih su društva za reviziju, direktno ili indirektno, stekli učešće u drugom pravnom licu;

c) promjenama statuta ili osnivačkog akta;

d) načinu izračunavanja osiguranja iz člana 58. st. (7), (8) i (9) ovog zakona i polisi osiguranja;

e) zaposlenima;

f) spisku svih ugovora o reviziji finansijskih izvještaja, po vrstama revizije, koje su društva za reviziju zaključili sa obveznicima revizije u izvještajnom periodu, kao i spisku svih ugovora o reviziji finansijskih izvještaja koji su raskinuti uz odgovarajuće obrazloženje, nezavisno od toga koja je strana raskinula ugovor;

g) broju izvještaja o reviziji koje je potpisao svaki licencirani ovlašteni revizor;

h) drugim informacijama koje su potrebne za planiranje i provođenje kontrole kvaliteta i drugih aktivnosti Komore.

(2) U godišnji izvještaj iz stava (1) ovog člana uključuju se svi podaci u periodu od 1. januara do 31. decembra prethodne godine.

(3) Društva za reviziju, u roku iz stava (1) ovog člana, dužna su dostaviti Komori popis subjekata od javnog interesa koji su bili predmet revizije prema prihodu koji su stekli od njih i koji moraju biti podijeljeni na prihode iz osnova izvršene revizije i prihode od pružanja nerevizorskih usluga.

(4) Komora ima pravo da zahtijeva dodatne informacije o aktivnostima društava za reviziju.

Odjeljak E. Odbor za reviziju

Član 84

(Obaveze subjekata od javnog interesa)

(1) Subjekti od javnog interesa obavezni su osnovati odbor za reviziju.

(2) Najmanje jedan član odbora za reviziju mora biti iz redova ovlaštenih revizora.

Član 85

(Poslovi odbora za reviziju)

Odbor za reviziju:

a) prati postupak finansijskog izvještavanja;

b) prati učinkovitost sistema interne kontrole, interne revizije, te sistem upravljanja rizicima;

c) raspravlja o planovima i godišnjem izvještaju interne revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje;

d) odgovoran je osigurati nezavisnost i kvalitet obavljanja revizije finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja;

e) nadgleda provođenje revizije finansijskih izvještaja i konsolidovanih finansijskih izvještaja i

f) prati nezavisnost revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama.

Odjeljak F. Interna revizija

Član 86

(Interna revizija)

(1) Subjekti od javnog interesa obavezni su uspostaviti i osigurati funkcioniranje odjela interne revizije u skladu sa ovim zakonom i drugim zakonskim propisima.

(2) S ciljem ispunjenja obaveza iz stava (1) ovog člana, subjekti od javnog interesa obavezni su imati u radnom odnosu najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, sa važećom licencom.

(3) Interni revizori obavezni su u svom radu pridržavati se zakonskih propisa, pravila struke i kodeksa etike internih revizora, te internim

nadzorom provjeravati jesu li poslovne transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima, da li postoji adekvatna računovodstvena dokumentacija te pružaju li finansijski izvještaji kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama.

Odjeljak G. Registar društava za reviziju i Registar licenciranih ovlaštenih revizora

Član 87

(Registar društava za reviziju)

(1) Ministarstvo vodi Registar društava za reviziju kojim su izdate dozvole za rad te osigurava identifikaciju svakog društva za reviziju pomoću zasebnog broja. Podaci o registraciji čuvaju se u registru u elektronskom obliku i dostupni su javnosti elektronskim putem.

(2) Registar društava za reviziju obavezno sadrži poslovno ime i adresu društva za reviziju, oblik organizovanja, imena osnivača i njihovo učešće u kapitalu društva za reviziju, imena lica ovlaštenih za zastupanje društva i imena stalno zaposlenih ili na drugi način angažovanih licenciranih ovlaštenih revizora sa važećim licencama.

(3) Podaci koji se upisuju u Registar društava za reviziju su javni.

(4) U Registar društava za reviziju, u roku od 30 dana, obavezno se prijavljuju sve promjene u podacima iz člana 59. st. (2) i (3) ovog zakona.

(5) Registar se nakon obavijesti ažurira bez nepotrebnog odlaganja.

Član 88

(Registar licenciranih ovlaštenih revizora)

(1) Ministarstvo ovlaštenim revizorima izdaje i oduzima licence za obavljanje poslova revizije finansijskih izvještaja.

(2) Ministarstvo vodi Registar ovlaštenih revizora kojim je, u skladu sa zakonom, izdata licenca ovlaštenog revizora.

(3) Registar ovlaštenih revizora obavezno sadrži: ime i prezime ovlaštenog revizora, adresu prebivališta, naziv tijela koje je ovlaštenom revizoru izdalo certifikat, broj i datum izdavanja licence,

rok važenja licence i druge podatke od značaja za pravilnu identifikaciju ovlaštenog revizora.

(4) Podaci koji se upisuju u Registar licenciranih ovlaštenih revizora su javni.

POGLAVLJE V. NADZOR KVALITETA RADA DRUŠTAVA ZA REVIZIJU I OVLAŠTENIH REVIZORA

Odjeljak A. Revizorska komora

Član 89

(Organizacija Komore)

(1) Komora je nezavisna profesionalna organizacija licenciranih ovlaštenih revizora i društava za reviziju koja posluju na teritoriji Federacije. Komora ima svojstvo pravnog lica s javnim ovlaštenjima i pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom. Komora ima nadležnost i obavlja zadatke na području usluga revizije i drugih stručnih područja u vezi sa revizijom, a naročito:

a) vodi Registar članova Komore;

b) utvrđuje visinu članarine za članove Komore;

c) utvrđuje iznos naknade za upis u registar Komore, za uvjerenja i potvrde o evidencijama koje Komora vodi, kao i ostale naknade propisane općim aktima Komore;

d) donosi godišnji plan provjere kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;

e) donosi metodologiju za provjeru kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;

f) propisuje minimum radne dokumentacije koja čini sadržaj metodologije;

g) obavlja kontrolu kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;

h) vrši uvid u izvještaje, ugovore i naknade obavljenih revizija, ocjenjuje sistem unutrašnje kontrole kvaliteta društva za reviziju, provjerava vlasničke i upravljačke strukture, nadzire zapošljavanje

ovlaštenih revizora i provjerava druga područja u skladu sa odredbama ovog zakona i

i) organizuje profesionalno usavršavanje licenciranih ovlaštenih revizora.

(2) Članstvo u Komori obavezno je za društva za reviziju i licencirane ovlaštene revizore.

Član 90

(Ostali poslovi Komore)

(1) Pored poslova iz člana 89. ovog zakona, Komora obavlja i sljedeće poslove:

a) prati primjenu MSR i daje stručna mišljenja svojim članovima i po zahtjevu trećim licima u vezi s praktičnom primjenom MSR;

b) brine se o ugledu članova Komore;

c) pruža stručnu pomoć članovima Komore;

d) donosi finansijski plan Komore;

e) dostavlja Odboru za javni nadzor godišnji finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o radu;

f) utvrđuje i donosi Tarifu revizorskih usluga, uz saglasnost Ministarstva;

g) sarađuje i pruža stručnu pomoć Ministarstvu i Odboru za javni nadzor u obavljanju poslova u skladu sa ovim zakonom; i

h) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom.

(2) Na finansijski plan Komore saglasnost daje Odbor za javni nadzor.

Član 91

(Zaštita podataka)

(1) Komora je dužna da čuva kao povjerljive sve podatke, činjenice i okolnosti koje je pribavila u obavljanju poslova u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Odredba stava (1) ovog člana primjenjuje se i na članove organa Komore, zaposlene i bivše zaposlene u Komori, odnosno na druga

lica kojima su prilikom rada u Komori bili dostupni povjerljivi podaci.

(3) Poslovne tajne čuvaju se u skladu sa ovim zakonom, osim ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

Član 92

(Finansiranje Komore)

(1) Komora stječe sredstva za rad od:

a) članarine koju plaćaju članovi Komore;

b) naknade za upis u registar Komore;

c) drugih izvora, u skladu sa zakonom i aktima Komore.

(2) Sredstva Komore vode se na računu Komore.

Član 93

(Statut Komore)

(1) Statutom Komore bliže se uređuju: poslovi koje Komora obavlja u okviru zakonskih ovlaštenja; način obavljanja poslova Komore; unutrašnja organizacija i rad Komore; sastav, način i postupak izbora i nadležnost organa Komore; prava i dužnosti društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora kao članova Komore, kao i druga pitanja od značaja za rad i organizaciju Komore, u skladu sa ovim zakonom.

Član 94

(Akti Komore)

(1) Komora donosi svoje akte kojima se pobliže uređuje rad Komore.

(2) Komora je obavezna objaviti Statut i Odluku o iznosu članarine u "Službenim novinama Federacije BiH".

(3) Opći akti i drugi dokumenti koje Komora donosi, u skladu sa Statutom, objavljuju se na internet stranici Komore.

Član 95

(Tijela Komore)

(1) Tijela Komore su: Skupština, Upravno vijeće, predsjednik Komore i druga tijela Komore.

(2) Nadležnosti, zadaci i način rada tijela Komore određuju se ovim zakonom i Statutom.

(3) Skupština ima predsjednika i potpredsjednika koji se biraju iz redova članova Skupštine na period od četiri godine, a ista lica mogu biti ponovo birana najviše još jedanput.

(4) Skupština:

a) donosi Statut uz prethodnu saglasnost Ministarstva i druge opće akte Komore;

b) donosi Odluku o iznosu članarine uz prethodnu saglasnost Ministarstva;

c) utvrđuje pravila nadzornog i kontrolnog postupka;

d) bira članove Upravnog vijeća, predsjednika Komore i članove drugih tijela određenih Statutom;

e) utvrđuje program i plan rada, finansijski plan Komore i usvaja finansijske izvještaje, te utvrđuje godišnji izvještaj o radu i dostavlja ga Odboru za javni nadzor iz člana 97. ovog zakona na razmatranje u roku od 15 dana od dana usvajanja na Skupštini.

(5) Skupština može odlučivati i o drugim pitanjima određenim Statutom.

(6) Licencirani ovlašteni revizori imaju po jedan glas pri odlučivanju na Skupštini Komore.

(7) Komorom upravlja Upravno vijeće koje Skupština imenuje na period od četiri godine. Upravno vijeće:

a) predlaže programe rada i razvoja Komore te prati njihovo provođenje;

b) predlaže iznos članarine;

c) utvrđuje minimalni oblik i sadržaj radne dokumentacije obavljanja revizije;

d) utvrđuje minimalnu metodologiju obavljanja provjere kvaliteta rada;

e) obavlja druge stručne zadatke i usluge povezane sa razvojem revizorske struke u skladu sa Statutom Komore;

f) daje članovima Komore stručna mišljenja i obrazloženja ako oni to zatraže;

g) donosi pravilnike i akte u skladu sa Statutom Komore i

h) obavlja i druge zadatke određene Statutom Komore.

Član 96

(Javnost rada Komore)

(1) Komora je dužna obavještavati javnost o svim pitanjima iz nadležnosti Komore.

(2) Komora je dužna da obavještava Ministarstvo i Odbor za javni nadzor o disciplinskim postupcima koji se vode protiv članova Komore pred nadležnim organima Komore.

(3) Ako se u disciplinskim postupcima ustanovi da postoji sumnja da je izvršeno krivično djelo, Komora je dužna da obavijesti i nadležne pravosudne organe.

(4) Komora je dužna da na zahtjev organa iz st. (2) i (3) ovog člana dostavi potrebne podatke o činjenicama o kojima ima saznanje.

Odjeljak B. Odbor za javni nadzor

Član 97

(Status)

Javni nadzor nad Komorom, društvima za reviziju i licenciranim ovlaštenim revizorima provodi Odbor za javni nadzor.

Član 98

(Odbor za javni nadzor)

(1) Odbor za javni nadzor ima predsjedavajućeg i četiri člana.

(2) Članove Odbora za javni nadzor imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) na prijedlog ministra.

(3) Mandat članova Odbora za javni nadzor je četiri godine, a ista lica mogu biti ponovo imenovana najviše još jedanput, s tim da se osigura da dva člana budu u kontinuitetu u sljedećem mandatu.

(4) Za člana Odbora za javni nadzor može biti predloženo lice koje:

a) ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti ekonomske struke;

b) nije zaposleno u Komori i nije član organa Komore;

c) ima najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećem položaju u oblastima računovodstva, revizije i finansija, ili ima radno iskustvo od najmanje pet godina u oblastima računovodstva i finansija, a dolazi iz jednog od regulatornih tijela Federacije, ili je univerzitetski profesor u oblasti računovodstva i revizije.

(5) Članovi Odbora za javni nadzor ne smiju da budu profesionalno angažovani u provođenju revizije.

(6) Najmanje jedan član Odbora za javni nadzor iz stava (2) ovog člana mora biti ovlašteni revizor sa najmanje pet godina radnog iskustva na revizijama.

(7) Odbor donosi odluke konsenzusom.

(8) Sredstva za finansiranje aktivnosti Odbora za javni nadzor osiguravaju se u budžetu Federacije za svaku fiskalnu godinu.

(9) Stručne i administrativne poslove za potrebe Odbora za javni nadzor obavlja Ministarstvo.

Član 99

(Djelokrug rada)

(1) Odbor za javni nadzor nadzire:

a) zakonitost rada i postupanja Komore;

b) djelotvornost, ekonomičnost i svrsishodnost rada Komore;

c) unutrašnje uređenje i organizaciju Komore te osposobljenost članova za obavljanje poslova iz nadležnosti Komore; i

d) odnos članova Komore prema društvima za reviziju i ovlaštenim revizorima i drugim strankama.

(2) Odbor za javni nadzor nadzire i:

a) registraciju društava za reviziju;

b) usvajanje standarda profesionalne etike, interne kontrole kvaliteta rada društava za reviziju i revizije;

c) provođenje kontinuirane edukacije, osiguranja kvaliteta, te sistema discipline.

(3) Odbor za javni nadzor, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, obavlja nadzor i nad:

a) izdavanjem i oduzimanjem licenci ovlaštenim revizorima;

b) izdavanjem i oduzimanjem licenci za rad društvima za reviziju;

c) primjenom MSR;

d) provođenjem disciplinskih postupaka i drugih mjera u cilju otklanjanja i sankcionisanja nepravilnosti.

(4) Odbor za javni nadzor sarađuje sa Komorom.

(5) Odbor za javni nadzor sarađuje sa nadležnim tijelima u Republici Srpskoj, Brčko Distriktu, državama članicama Evropske unije i trećim zemljama, posebno u slučaju utvrđivanja određenih nepravilnosti u radnjama društava za reviziju i ovlaštenih revizora.

(6) U slučaju potrebe Odbor za javni nadzor provodi naknadne provjere društava za reviziju te prema potrebi i rezultatima provjere, poduzima određene mjere i akcije, o čemu redovno informiše Ministarstvo.

(7) U obavljanju nadzora iz stava (1) ovog člana Odbor za javni nadzor može tražiti od Komore odgovarajuće izvještaje i podatke, odnosno može izvršiti neposredan uvid u rad Komore.

(8) Komora je dužna da izvještaje i podatke iz stava (7) ovog člana dostavi Odboru za javni nadzor u roku od 15 dana od dana kada su podaci zatraženi.

(9) Odbor za javni nadzor obavlja i druge poslove, u skladu sa ovim zakonom.

Član 100

(Način obavljanja poslova)

Odbor za javni nadzor obavlja poslove iz člana 99. ovog zakona, tako što:

a) daje saglasnosti i mišljenja na opće akte Komore u skladu sa ovim zakonom, izuzev Statuta shodno članu 95. stav (4) tačka a) ovog

zakona te prati provođenje tih akata i predlaže njihovu izmjenu;

b) daje mišljenje na godišnji plan provjere kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora koji utvrđuje Komora;

c) daje prijedlog za vanredne provjere kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora;

d) razmatra godišnji izvještaj o radu Komore,

e) predlaže mjere za koje je ovim zakonom ovlašten.

Član 101

(Mjere u postupku nadzora)

(1) Ako Odbor za javni nadzor ocijeni da postoji osnovana sumnja da su učinjene određene nezakonitosti i nepravilnosti u radu Komore, može da:

a) zatraži izvještaje i druge podatke o uočenim nepravilnostima;

b) predloži mjere radi njihovog otklanjanja;

c) predloži pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti organa, odnosno zaposlenih u Komori;

d) predloži sazivanje Skupštine Komore;

e) poduzme i druge mjere iz svoje nadležnosti.

(2) Odbor za javni nadzor predlaže Komori smjenu članova tijela Komore iz člana 95. stav (1) ovog zakona, ako u radu tih tijela utvrdi značajnije nepravilnosti u obavljanju poslova iz čl. 90. i 98. ovog zakona.

Član 102

(Zaštita podataka)

(1) Odredbe ovog zakona u vezi sa zaštitom podataka primjenjuju se na sadašnje i bivše članove Odbora za javni nadzor.

(2) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na članove Odbora za javni nadzor i na članove tijela Komore kada je riječ o razmjeni podataka i saradnji među nadležnim tijelima drugih zemalja vezanoj za poslove prema ovom zakonu, ako je sklopljen sporazum o međusobnoj saradnji.

Član 103

(Dostavljanje planova i izvještaja)

(1) Program rada i finansijski plan za narednu godinu Odbor za javni nadzor je obavezan dostaviti Vladi Federacije, putem Ministarstva, najkasnije do 31. decembra tekuće godine, a Izvještaj o radu za proteklu godinu i izvršenje finansijskog plana, zajedno sa Izvještajem o radu Komore do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, putem Ministarstva, na razmatranje i prihvatanje.

(2) Program rada i Izvještaj o radu Odbora za javni nadzor objavljuju se na internet stranici Ministarstva.

Odjeljak C. Kontrola kvaliteta društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora

Član 104

(Predmet kontrole)

(1) Sistem nadzora kvaliteta rada organizuje se na način nezavisan o ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju koji su predmet provjere i podložan je javnom nadzoru.

(2) Kontrola kvaliteta rada obavlja se na objektivan način i u postupku koji isključuje bilo kakav sukob interesa između lica koja obavljaju provjeru kvaliteta rada i društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora.

(3) Komora obavlja kontrolu kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora radi provjere da li se pri obavljanju revizije postupa u skladu sa MSR, odredbama ovog zakona i drugim pravilima revizorske struke.

(4) Kontrola kvaliteta rada podliježe nadzoru koji obavlja Odbor za javni nadzor.

(5) U postupku kontrole kvaliteta rada primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

(6) Za finansiranje kontrole kvaliteta rada koriste se sredstva Komore, posebno izdvojena za ovu namjenu, osim u slučaju iz člana

105. st. (7) i (8) ovog zakona kada se kontrola kvaliteta finansira iz budžeta Federacije.

(7) Finansiranje sistema osiguranja nadzora kvaliteta rada je sigurno i ne smije biti ni pod kakvim neprimjerenim utjecajem ovlaštenih revizora i društava za reviziju.

Član 105

(Način obavljanja kontrole)

(1) Kontrola kvaliteta rada društva za reviziju se osigurava:

a) praćenjem, prikupljanjem i provjerom izvještaja i obavještenja koja Komori podnose društva za reviziju i licencirani ovlašteni revizori, u skladu sa ovim zakonom;

b) obavljanjem neposredne kontrole kvaliteta rada društava za reviziju;

c) izricanjem mjera u postupku kontrole kvaliteta, u skladu sa ovim zakonom.

(2) Obavljanje neposredne kontrole kvaliteta rada društava za reviziju obuhvata:

a) pregled sistema interne kontrole kvaliteta;

b) provjeru nezavisnosti licenciranog ovlaštenog revizora i društva za reviziju u odnosu na obveznika revizije;

c) provjeru usklađenosti postupaka revizije sa MSR;

d) ocjene kvaliteta u pogledu angažovanih resursa (sastav revizorskog tima i radni sati);

e) pregled obračunatih naknada za usluge revizije;

f) neposrednu provjeru kvaliteta rada licenciranog ovlaštenog revizora.

(3) Pregledom sistema interne kontrole kvaliteta utvrđuje se da li društvo za reviziju ima uspostavljene odgovarajuće smjernice i postupke za:

a) preuzimanje odgovornosti povezane sa kvalitetom obavljenog rada;

b) poštovanje etičkih zahtjeva;

c) uspostavljanje i održavanje odnosa sa obveznicima revizije finansijskih izvještaja, kao i za druge usluge;

d) formiranje revizorskih timova;

e) obavljanje revizije u skladu sa MSR;.

(4) Društvo za reviziju je dužno osigurati da smjernice i postupci povezani sa internim procedurama za kontrolu kvaliteta funkcioniraju uspješno i da se poštuju u praksi.

(5) Neposredna kontrola kvaliteta rada licenciranog ovlaštenog revizora obavlja se tako što se pregleda cjelokupna radna dokumentacija o obavljenoj reviziji kod najmanje jednog obveznika revizije.

(6) Lica koja obavljaju kontrolu kvaliteta rada dužna su osigurati potreban broj odabranih revizorskih dokumenata, odnosno uzoraka za testiranje, kako bi predmetna provjera bila kvalitetna i sveobuhvatna, primjenjujući MSR i zahtjeve vezane za nezavisnost njihovog rada.

(7) Odbor za javni nadzor može predložiti Komori da se izvrši vanredna kontrola kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora.

(8) Odbor za javni nadzor može predložiti Komori vanrednu kontrolu kvaliteta i u slučaju dostavljanja primjedbi od strane regulatornih tijela u vezi sa obavljenom revizijom.

Član 106

(Lica koja obavljaju kontrolu)

(1) Neposrednu kontrolu kvaliteta rada društava za reviziju i licenciranih ovlaštenih revizora obavlja Komisija za nadzor. Članovi Komisije za nadzor su lica zaposlena u Komori, koji su ovlašteni revizori sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima revizije.

(2) Lica koja obavljaju kontrolu kvaliteta rada iz stava (1) ovog člana, dužna su da završe dodatnu obuku prema programu koji utvrdi Komora.

(3) Lice iz stava (1) ovog člana ne smije obavljati nadzor kvaliteta rada ovlaštenog revizora ili društva za reviziju dok ne isteknu najmanje tri godine od trenutka kada je to lice prestalo biti osnivač, član ili zaposlenik ili na neki drugi način povezano s tim ovlaštenim revizorom ili društvom za reviziju.

Član 107

(Obaveze društva za reviziju u postupku kontrole)

(1) Društvo za reviziju, kod kojeg se obavlja kontrola kvaliteta rada, dužno je omogućiti Komisiji za nadzor pregled revizorskih izvještaja, radne dokumentacije, kao i druge dokumentacije na osnovu koje su revizorski izvještaji sastavljeni.

(2) Društvo za reviziju kod kojeg se obavlja kontrola kvaliteta rada dužno je, na zahtjev Komisije za nadzor, omogućiti kontrolu kvaliteta rada u svom sjedištu.

Član 108

(Izvještaj o kontroli)

(1) Nakon obavljene kontrole kvaliteta rada društva za reviziju Komisija za nadzor sastavlja zapisnik na koji pravo prigovora ima društvo za reviziju u roku od 8 dana po prijemu zapisnika.

(2) O obavljenoj kontroli kvaliteta rada društva za reviziju Komisija za nadzor sastavlja detaljan izvještaj koji sadrži značajne nalaze i zaključke o izvršenoj kontroli i dostavlja ga Upravnom vijeću Komore, Odboru za javni nadzor i društvu za reviziju kod kojeg je izvršena kontrola kvaliteta rada. Godišnji izvještaj o kontroli kvaliteta rada društava za reviziju i ovlaštenih revizora Komisija za nadzor dostavlja Upravnom vijeću, Skupštini i Odboru za javni nadzor.

(3) Jednom godišnje Komora, po prethodno pribavljenom mišljenju Odbora za javni nadzor, objavljuje ukupne rezultate provjere kvaliteta rada društava za reviziju na svojoj internet stranici.

Član 109

(Učestalost kontrole)

(1) Komisija za nadzor obavlja kontrolu kvaliteta rada društava za reviziju iz člana 105. stav (1) ovog zakona najmanje jednom u šest godina, odnosno najmanje jednom u tri godine kod društava za reviziju koja obavljaju reviziju subjekata od javnog interesa.

(2) Kontrola kvaliteta iz stava (1) ovog člana može se obavljati i češće, ukoliko Komora utvrdi, na bazi procjene rizika, potrebu za češćim kontrolama, a naročito u slučaju potrebe za kontrolama društava za reviziju kojima su izricane mjere u postupku kontrole.

(3) Komora je dužna da o provođenju kontrole kvaliteta rada pisanim putem obavijesti društvo za reviziju najkasnije 15 dana prije početka kontrole.

Član 110

(Mjere u postupku kontrole kvaliteta rada društava za reviziju)

(1) Ako Komora u postupku kontrole kvaliteta rada utvrdi da društvo za reviziju ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona, MSR i drugim pravilima revizorske profesije, dužna je istom naložiti otklanjanje svih nedostataka u roku od 30 dana od dana uručenja naloga. Ukoliko društvo za reviziju koje je predmetom kontrole ne otkloni nedostatke u utvrđenom roku, Komora je dužna da Odboru za javni nadzor dostavi izvještaj o obavljenoj kontroli sa prijedlogom mjera.

(2) Odbor za javni nadzor može predložiti Ministarstvu sljedeće mjere:

a) izdavanje naloga za otklanjanje nepravilnosti;

b) određivanje dodatnih mjera;

c) uslovno oduzimanje licence za obavljanje revizije uz adekvatno obrazloženje;

d) oduzimanje licence za obavljanje revizije uz adekvatno obrazloženje.

(3) Ministarstvo rješenjem izriče mjere iz stava (2) ovog člana.

(4) Rješenje iz stava (3) ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Rješenje o izricanju mjere iz stava (3) ovog člana Ministarstvo dostavlja Komori, narednog dana od dana kada je ovo rješenje donešeno.

(6) Komora je dužna da rješenje o izricanju mjere iz stava (3) ovog člana bez odlaganja upiše u Registar izrečenih mjera koji vodi Komora na svojoj internet stranici.

Član 111

(Otklanjanje utvrđenih nepravilnosti)

Nalaganje otklanjanja utvrđenih nepravilnosti provodi se, ako:

a) vlasnička struktura i upravljanje društvom za reviziju nije u skladu sa odredbama ovog zakona;

b) društvo za reviziju obavlja nerevizorske usluge suprotno članu 71. ovog zakona;

c) društvo za reviziju ne objavi izvještaj o transparentnosti u skladu sa članom 82. ovog zakona;

d) društvo za reviziju ne dostavlja obavještenja i izvještaje u smislu člana 83. ovog zakona;

e) društvo za reviziju ne ispunjava uslove za izdavanje dozvole za obavljanje revizije;

f) društvo za reviziju ne obavlja reviziju u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 112

(Sadržaj naloga)

Nalog za otklanjanje nepravilnosti naročito sadrži:

a) opis nepravilnosti čije je otklanjanje utvrđeno rješenjem;

b) rok u kome je društvo za reviziju dužno otkloniti nepravilnosti i dostaviti izvještaj o otklanjanju nepravilnosti;

c) način otklanjanja nepravilnosti;

d) dokaze o otklanjanju nepravilnosti koje je društvo za reviziju dužno dostaviti Komori.

Član 113

(Izvještaj o otklanjanju nepravilnosti)

Društvo za reviziju dužno je da u roku koji ne može biti kraći od 15 dana, niti duži od šest mjeseci, otkloni utvrđene nepravilnosti i da Odboru za javni nadzor podnese izvještaj koji sadrži opis poduzetih mjera, kao i da priloži dokaze o otklanjanju nepravilnosti.

Član 114

(Dodatne mjere)

(1) Dodatna mjera nalaže se, ako se utvrdi da:

a) društvo za reviziju nije postupilo u skladu sa nalogom za otklanjanje nepravilnosti;

b) je licenciranom ovlaštenom revizoru koji u društvu za reviziju obavlja poslove revizije, oduzeta licenca;

c) je društvo za reviziju u posljednje dvije godine više od četiri puta prekršilo dužnost pravovremenog i pravilnog podnošenja izvještaja, odnosno obavještavanja, ili je na drugi način ometalo obavljanje kontrole kvaliteta nad njegovim poslovanjem.

(2) Dodatnom mjerom nalaže se društvu za reviziju da u roku od 60 dana provede sljedeće mjere:

a) poboljšanje sistema internih kontrola kvaliteta u obavljanju revizije;

b) poboljšanje postupka internog nadzora nad povjerljivim podacima;

c) druge mjere u skladu sa ovim zakonom, MSR i drugim pravilima revizorske struke.

Član 115

(Oduzimanje licence za rad društvu za reviziju)

Ministarstvo donosi Rješenje o oduzimanju licence za rad društvu za reviziju i brisanju iz Registra društava za reviziju:

a) ako je izdata na osnovu neistinitih podataka;

b) ako društvo za reviziju prestane da ispunjava uslove iz člana 58. ovog zakona;

c) ako se broj licenciranih ovlaštenih revizora smanji ispod propisanog broja, a društvo za reviziju, u roku od tri mjeseca od nastanka promjene, ne poveća broj licenciranih ovlaštenih revizora do broja propisanog ovim zakonom i o tome ne obavijesti Komoru i Ministarstvo;

d) ako ne otkloni nepravilnosti, odnosno ne provede dodatne mjere u roku iz čl. 113. i 114. ovog zakona;

e) ako sastavi revizorski izvještaj koji se ne zasniva na stvarnim činjenicama;

f) ako mu je odlukom nadležnog suda zabranjeno obavljanje djelatnosti revizije;

g) ako osnivač donese odluku o prestanku obavljanja djelatnosti revizije finansijskih izvještaja, kao i u slučajevima prestanka privrednog društva u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;

h) ako se na način propisan u članu 58. st. (7) i (8) ovog zakona ne obezbjedi od odgovornosti za štetu koju može prouzrokovati izražavanjem revizorskog mišljenja;

i) u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 116

(Uslovno oduzimanje licence za obavljanje revizije društvu za reviziju)

(1) Ministarstvo rješenjem o uslovnom oduzimanju licence za obavljanje revizije društvu za reviziju može odrediti da licenca neće biti oduzeta ako društvo za reviziju, kojem je izrečena takva mjera, u periodu koji predloži Odbor za javni nadzor, a koji ne može biti kraći od šest mjeseci i duži od tri godine, ne učini novu povredu ovog zakona kod obavljanja revizije.

(2) Ministarstvo će ukinuti rješenje o uslovnom oduzimanju licence za obavljanje revizije i oduzeti licencu ako društvo za reviziju kojem je izrečena mjera uslovnog oduzimanja licence u periodu određenom rješenjem iz stava (1) ovog člana učini novu povredu ovog zakona kod obavljanja revizije.

Član 117

(Mjere u postupku kontrole kvaliteta rada licenciranih ovlaštenih revizora)

(1) Ako Komora u postupku kontrole kvaliteta rada utvrdi da licencirani ovlašteni revizor ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona, MSR i drugim pravilima revizorske struke, dužna je istom naložiti otklanjanje svih nedostataka u roku od 30 dana od dana uručenja naloga. Ukoliko licencirani ovlašteni revizor koji je predmetom kontrole ne otkloni nedostatke u utvrđenom roku, Komora je dužna da Odboru za javni nadzor dostavi izvještaj o obavljenoj kontroli sa prijedlogom mjera.

(2) Odbor za javni nadzor može predložiti Ministarstvu poduzimanje sljedećih mjera:

a) izdavanje naloga za otklanjanje nepravilnosti;

b) izricanje javne opomene;

c) uslovno oduzimanje licence uz adekvatno obrazloženje;

d) oduzimanje licence uz adekvatno obrazloženje.

(3) Ministarstvo rješenjem izriče mjere iz stava (2) ovog člana.

(4) Rješenje iz stava (3) ovog člana konačno je u upravnom postupku, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Rješenje o izricanju mjere iz stava (3) ovog člana Ministarstvo dostavlja Komori, narednog dana od dana kada je ovo rješenje donešeno.

(6) Komora je dužna da rješenje o izricanju mjere iz stava (3) ovog člana, bez odlaganja, upiše u Registar izrečenih mjera.

(7) U postupku kontrole kvaliteta rada licenciranih ovlaštenih revizora shodno se primjenjuju odredbe čl. 107., 108., 111., 112.,113. i 115. ovog zakona.

Član 118

(Opomena)

Ministarstvo izriče licenciranom ovlaštenom revizoru opomenu ako licencirani ovlašteni revizor ne postupa u skladu sa pravilima

revizije, a nema uslova za oduzimanje licence, odnosno za uslovno oduzimanje licence.

Član 119

(Uslovno oduzimanje licence ovlaštenom revizoru)

(1) Ministarstvo rješenjem o uslovnom oduzimanju licence ovlaštenom revizoru može odrediti da licenca neće biti oduzeta ako lice, kojem je izrečena takva mjera, u periodu koji odredi Ministarstvo i koji ne može biti kraći od šest mjeseci i duži od dvije godine, ne učini novu povredu ovog zakona kod obavljanja revizije.

(2) Ministarstvo će ukinuti rješenje o uslovnom oduzimanju licence i oduzeti licencu ako lice, kojem je izrečena mjera uslovnog oduzimanja licence, u određenom periodu učini novu povredu ovog zakona kod obavljanja revizije zbog kojeg je moguće oduzimanje licence, odnosno izricanje opomene.

Član 120

(Oduzimanje licence ovlaštenom revizoru)

(1) Ministar donosi Rješenje o oduzimanju licence ovlaštenom revizoru i brisanju iz Registra licenciranih ovlaštenih revizora:

a) ako je licenca dobijena navođenjem neistinitih podataka;

b) ako je kažnjen za krivično djelo u smislu propisa kojim se uređuje odgovornost fizičkih lica za krivična djela ili protiv kojeg se vodi krivični postupak.

(2) Ministarstvo rješenjem oduzima licencu ako licencirani ovlašteni revizor pri obavljanju revizije:

a) postupa suprotno čl. 73. i 80. ovog zakona;

b) postupa suprotno pravilima revizije i ako zbog toga revizorski izvještaj koji je potpisao sadrži nedostatke, odnosno dovodi u zabludu korisnike revizorskog izvještaja;

c) ne poštuje obavezu zaštite povjerljivih podataka;

d) ne postupa u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa koji uređuju reviziju finansijskih izvještaja.

(3) Ministarstvo oduzima licencu i:

a) na lični zahtjev licenciranog ovlaštenog revizora;

b) u slučaju gubitka poslovne sposobnosti;

c) u slučaju smrti.

POGLAVLJE VI. ZVANJA U RAČUNOVODSTVENOJ I REVIZORSKOJ PROFESIJI

Odjeljak A. Zvanja

Član 121

(Zvanja)

(1) U računovodstvenoj i revizorskoj profesiji u Federaciji su sljedeća zvanja:

a) Certificirani računovodstveni tehničar;

b) Certificirani računovođa; i

c) Ovlašteni revizor.

(2) Testiranje kandidata za zvanja iz stava (1) ovog člana, izdavanje certifikata i licenciranje (izdavanje odobrenja za rad) vrši se na sljedeći način:

a) Testiranje kandidata za certificirane računovodstvene tehničare, certificirane računovođe i ovlaštene revizore vrši se posredstvom profesionalnog tijela iz člana 136. stav (1) ovog zakona na osnovu jedinstvenog programa za Federaciju, Republiku Srpsku i Brčko Distrikt, kako je utvrđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine, a koji je u cijelosti u skladu sa standardima i smjernicama MFR;

b) Certifikate za certificirane računovodstvene tehničare, certificirane računovođe i ovlaštene revizore izdaje profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona.

c) Licenciranje certificiranih računovodstvenih tehničara i certificiranih računovođa vrši profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona;

d) Licenciranje ovlaštenih revizora vrši Ministarstvo;

e) Licenciranje društava za reviziju vrši Ministarstvo.

(3) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona ovlašteno je za oduzimanje licenci iz stava (2) tačka c) ovog člana u slučaju prestanka ispunjavanja zakonom propisanih uslova i uslova iz stava (8) ovog člana.

(4) Licenciranje se ne vrši kod certificiranih računovodstvenih tehničara i certificiranih računovođa koji obavljaju računovodstvene poslove za interne potrebe preduzeća i ostalih pravnih lica, izuzev kod lica iz člana 44. stav (4) i 38. ovog zakona koji ovjeravaju finansijske izvještaje i kod kojih je obavezno licenciranje.

(5) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona uspostavlja i vodi Registar licenciranih certificiranih računovođa, koji obavezno sadrži: ime i prezime licenciranog računovođe, broj licence, datum izdavanja i važenja licence, kao i naziv pravnog lica u kojem je zaposlen, sa posebnom naznakom ako radi na poslovima sastavljanja i izrade finansijskih izvještaja. Podaci iz Registra licenciranih certificiranih računovođa su javni i ažuriraju se bez nepotrebnog odlaganja.

(6) Lica koja posjeduju zvanja iz stava (1) ovog člana dužna su da se kontinuirano profesionalno usavršavaju u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.

(7) Pored zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji iz stava (1) ovog člana, druga srodna zvanja u srodnim profesijama su:

a) ovlašteni procjenitelj iz člana 29. ovog zakona i

b) ovlašteni interni revizor iz člana 86. stav (2) ovog zakona.

(8) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona propisuje uslove i način izdavanja i oduzimanja licenci iz stava (2) tačka c) ovog člana.

Član 122

(Priznavanje certifikata)

(1) Svakom licu kojem su certifikat i licenca izdati u Republici Srpskoj ili Brčko Distriktu, s tim da je taj entitet ili distrikt usvojio zakon ili regulativu kojom se osigurava istovjetno priznavanje

certifikata i licence izdatih u Federaciji, stečeno zvanje u profesiji se priznaje u Federaciji i od njega se neće zahtijevati nostrifikacija.

(2) Lica koja su licence dobila u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu BiH, u skladu sa propisima, odgovarajuće licence u Federaciji mogu dobiti u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.

Član 123

(Nostrifikacija)

(1) Lica koja posjeduju certifikat izdat od profesionalnih subjekata izvan Bosne i Hercegovine, nakon što dostave dokaze da ispunjavaju MFR-ove uslove edukacije u zemlji u kojoj su stekla kvalifikaciju, kao i uslove u pogledu stručne spreme, radnog iskustva i poznavanja propisa i poreznog sistema u Federaciji i Bosni i Hercegovini, mogu podnijeti zahtjev za nostrifikaciju stečenih zvanja i kvalifikacija.

(2) Nostrifikaciju stečenih zvanja i kvalifikaciju za lica iz stava (1) ovog člana vrši profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona utvrđeno ovim zakonom, na način i uz uslove koje propiše Komisija.

Član 124

(Zabrana upotrebe zvanja)

Zabranjena je upotreba zvanja iz člana 121. ovog zakona od lica koja nisu certificirana i licencirana, kao i nuđenje ili obavljanje računovodstvenih ili revizorskih usluga trećim licima od lica koja nisu licencirana u skladu sa ovim zakonom i registrovana za pružanje računovodstvenih i revizorskih usluga, odnosno koja ne ispunjavaju druge uslove za pružanje knjigovodstvenih, računovodstvenih i revizorskih usluga propisanih ovim zakonom.

Odjeljak B. Profesionalno tijelo

Član 125

(Profesionalno tijelo)

(1) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona, u saradnji sa Komisijom, provodi jedinstven program za stjecanje kvalifikacija i zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji u Federaciji.

(2) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona dužno je donijeti propise kojima se uređuje način provedbe Programa i naknade za stjecanje zvanja u računovodstvenoj i revizorskoj profesiji, kvalificiranje i profesionalni razvoj računovođa i ovlaštenih revizora, kontinuirana edukacija, kontrola kvaliteta rada njegovih članova, te izdavanje certifikata za sva zvanja u profesiji, kao i licenci za zvanja u oblasti računovodstva.

(3) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona je odgovorno za utvrđivanje i realizaciju kontinuiranog profesionalnog usavršavanja svojih članova u skladu sa Međunarodnim obrazovnim standardima, te vođenje evidencije na osnovu koje se dokazuje da su zadovoljeni uslovi i kriteriji kontinuirane edukacije koje je utvrdila Komisija.

(4) Profesionalno tijelo koje je registrovano u Federaciji dužno je sarađivati sa Komisijom u vezi sa svim pitanjima utvrđenim ovim zakonom.

(5) Nadležnost profesionalnog tijela iz člana 136. stav (1) ovog zakona ogleda se u sljedećem:

a) provodi Program za stjecanje kvalifikacija;

b) realizuje kontinuirano usavršavanje;

c) vodi evidenciju i dostavlja Ministarstvu pregled (informaciju) o prisutnosti minimalnom broju sati kontinuiranog usavršavanja nosioca profesionalnih zvanja kojima je izdata licenca u skladu sa ovim zakonom;

d) uređuje kvalificiranje i profesionalni razvoj za računovodstvenu profesiju te provjerava kvalifikacije njihovih članova;

e) daje stručna mišljenja svojim članovima i po zahtjevu trećim licima u vezi s praktičnom primjenom MRS i

f) na kontinuiranoj osnovi osigurava prijevod propisa iz člana 2. stav (1) tačka s) ovog zakona.

(6) Propisi iz člana 2. stav (1) tačka s) ovog zakona su dostupni javnosti, bez naknade, na zvaničnoj internet stranici profesionalnog tijela.

(7) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona dužno je da čuva kao povjerljive sve podatke, činjenice i okolnosti koje je pribavilo u obavljanju poslova u skladu sa odredbama ovog zakona.

(8) Odredba stava (7) ovog člana primjenjuje se i na članove upravnog tijela, zaposlene i bivše zaposlene profesionalnog tijela iz člana 136. stav (1) ovog zakona, odnosno na druga lica kojima su prilikom rada u istom bili dostupni povjerljivi podaci.

(9) Poslovne tajne čuvaju se u skladu sa članom 91. stav (3) ovog zakona.

(10) Profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona najmanje jednom godišnje, a najkasnije do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, podnosi Vladi Federacije, putem Ministarstva, izvještaj o radu i stanju u oblasti računovodstva.

(11) Izvještaj iz stava (10) ovog člana obavezno sadrži: izvršavanje poslova i datih ovlaštenja povjerenih ovom profesionalnom tijelu, broj i strukturu izdatih certifikata, informaciju o provedenim edukacijama i druge informacije o stanju u oblasti računovodstvene profesije.

POGLAVLJE VII. PRAĆENJE, OTKRIVANJE I PRIJAVLJIVANJE KRIVIČNIH DJELA U VEZI SA PRANJEM NOVCA I FINANSIRANJEM TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

Član 126

(Krivična djela u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti)

(1) Lica koja vrše poslove računovodstva, revizije i nadzora u vezi sa odredbama ovog zakona obavezna su da stalno prate i otkrivaju pojave i radnje koje imaju obilježja krivičnih djela u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti.

(2) U slučaju utvrđivanja činjenica i radnji koje ukazuju na krivična djela iz stava (1) ovog člana, obavezno se, pismeno, bez odgađanja, obavještava organ nadležan za oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, u skladu sa propisom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(3) Subjekti uključeni u poslove propisane ovim zakonom dužni su da pružaju stalnu podršku i saradnju svim organima krivičnog gonjenja u vezi sa njihovim zahtjevima prilikom otkrivanja, prijavljivanja i procesuiranja djela koja imaju obilježja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 127

(Pravna lica)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

a) ako ne izvrši razvrstavanje u skladu sa članom 5. ovog zakona;

b) ako općim aktom ne uredi organizaciju računovodstva u skladu sa čl. 7., 8. i 9. ovog zakona;

c) ako ne sastavlja, kontroliše, ispravlja i knjiži knjigovodstvene isprave u skladu sa čl. 12, 13, 14. i 15. ovog zakona;

d) ako ne otvori i ne vodi poslovne knjige u skladu sa čl. 19. i 20. ovog zakona;

e) ako ne popiše imovinu i obaveze u skladu sa odredbama iz čl. 21. i 22. ovog zakona;

f) ako ne izvrši usaglašavanje potraživanja i obaveza i ne odgovori na konfirmaciju u roku propisanim članom 23. ovog zakona;

g) ako ne sastavlja i ne prikazuje finansijske izvještaje u skladu sa čl. 24., 25. i 26. ovog zakona;

h) ako ne zaključi poslovne knjige i ne utvrdi finansijski rezultat u skladu sa čl. 30. i 31. ovog zakona;

i) ako općim aktom ne odredi lice kome se povjerava vođenje poslovnih knjiga u skladu sa članom 32. ovog zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

a) ako ne sastavlja i ne prezentira finansijske izvještaje i konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa čl. 36., 37. i 38., 40. i 41. ovog zakona;

b) ako ne sastavi izvještaj o poslovanju u skladu sa članom 42. ovog zakona;

c) ako ne sastavi konsolidovani izvještaj o poslovanju u skladu sa odredbom čl. 42. stav (5) i 43. ovog zakona;

d) ako ne preda FIA-i finansijske izvještaje, izvještaj o poslovanju, revizorski izvještaj i ostalu dokumentaciju iz člana 44. ovog zakona;

e) ako ne čuva knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, finansijske izvještaje, izvještaj o poslovanju i revizorske izvještaje u rokovima i na način propisan čl. 48. i 49. ovog zakona;

f) ako licu ovlaštenom za obavljanje nadzora ne omogući nadzor ili ne otkloni nedostatke utvrđene u toku nadzora, a u skladu sa članom 52. ovog zakona;

g) ako ne izvrši reviziju u skladu sa članom 57. ovog zakona;

h) kod kojeg se obavlja revizija, ako ne izabere društvo za reviziju na način i u roku iz člana 63. ovog zakona;

i) kod kojeg se obavlja revizija ako ne postupi u skladu sa odredbama člana 65. ovog zakona;

j) ako postupa suprotno članu 126. ovog zakona,

k) odnosno subjekt od javnog interesa ako nije osnovao odbor za reviziju u skladu sa članom 84. ovog zakona i nije uspostavio odjel interne revizije u skladu sa članom 86. ovog zakona.

(2) Za radnje iz st. (1) i (2) ovog člana novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 128

(Pravna lica i poduzetnici za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice i poduzetnik za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga ako:

a) ne izvrši upis u registre pravnih lica i poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga u skladu sa čl. 33., 34. i

35. ovog zakona;

b) ako licu ovlaštenom za obavljanje nadzora ne omogući nadzor u skladu sa članom 53. ovog zakona.

Član 129

(Društva za reviziju)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za reviziju ako:

a) na području Federacije pruža usluge revizije bez prethodno ispunjenih ili suprotno uslovima propisanim čl. 58., 59. i 60. ovog zakona;

b) ne zaključi ugovor o reviziji na način propisan članom 64. ovog zakona i ako ugovorene poslove revizije ustupa suprotno članu 64. stav (4) ovog zakona;

c) radnu dokumentaciju ne čuva u skladu sa članom 66. ovog zakona;

d) postupa suprotno članu 67. ovog zakona;

e) revizorski izvještaj ne sastavlja u skladu sa članom 68. ovog zakona;

f) vrši reviziju kod pravnog lica iz člana 71. ovog zakona;

g) ako ugovori naknadu za obavljanje revizije suprotno članu 72. ovog zakona;

h) obavlja reviziju suprotno odredbama člana 74. ovog zakona;

i) ne postupi u skladu sa članom 78. ovog zakona;

j) ne pruža usluge revizije na način propisan članom 79. ovog zakona;

k) u određenom roku ne postupi u skladu sa čl. 113. i 114. ovog zakona;

l) postupa suprotno članu 126. ovog zakona.

(2) Za radnje iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice u društvu za reviziju.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za reviziju ako:

a) u propisanom roku ne dostavi spisak ugovora o reviziji u skladu sa članom 63. stav (4) ovog zakona;

b) ne postupi u skladu sa članom 81. ovog zakona;

c) u roku propisanom u članu 82. ovog zakona ne objavi Izvještaj o transparentnosti;

d) Komori ne dostavi izvještaj iz člana 83. ovog zakona u roku iz stava (1) tog člana;

e) u roku propisanom članom 87. ovog zakona ne prijavi promjene u podacima koji se vode u Registru društava za reviziju;

f) ne postupi u skladu sa članom 107. ovog zakona.

(4) Za radnje iz stava (3) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice u društvu za reviziju.

Član 130

(Profesionalna tijela)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Komora ako:

a) ne obavlja poslove propisane odredbama 89. i 90. ovog zakona;

b) ne dostavi godišnji finansijski izvještaj i godišnji izvještaj o radu u skladu sa čl. 90. stav (1) tačka e) i 95. stav (4) tačka e) ovog zakona;

c) ne čuva poslovnu tajnu u skladu sa odredbama članom 91. ovog zakona;

d) ne objavi akte u skladu sa članom 94. ovog zakona;

e) ne provede kontrolu kvaliteta rada nad društvom za reviziju u skladu sa odredbama čl. 104., 105. i 106. ovog zakona;

f) u slučaju otkrivenih nepravilnosti u postupku kontrole kvaliteta rada ne postupi u skladu sa odredbama člana 110. ovog zakona, odnosno člana 117. ovog zakona.

(2) Za radnje iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se i predsjednik Komore (odgovorno lice).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj profesionalno tijelo iz člana 136. stav (1) ovog zakona ako:

a) ne uspostavi Registar licenciranih certificiranih računovođa u skladu sa čl. 121. i 136. ovog zakona;

b) ne postupi u skladu sa odredbama člana 125. st. (7), (8), (9), (10) i (11) ovog zakona.

Član 131

(Licencirani ovlašteni revizor)

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj licencirani ovlašteni revizor ako:

a) krši obavezu zaštite podataka u smislu člana 67. stav (1) ovog člana;

b) sastavi i potpiše revizorski izvještaj suprotno odredbama člana 68. ovog zakona, odnosno ako propusti ili nepravilno ocijeni pojedine značajnije pozicije u finansijskim izvještajima koji su bili predmet revizije, ili ako ne primjenjuje pravila revizije, što ima za posljedicu pogrešno mišljenje o finansijskim izvještajima, odnosno pogrešno obrazloženje mišljenja;

c) ne obavijesti društvo za reviziju u skladu sa odredbama člana 75. ovog zakona o nastupanju okolnosti iz člana 73. ovog zakona;

d) ne postupi u skladu sa članom 79. stav (7) ovog zakona;

e) bude imenovan suprotno članu 80. ovog zakona.

Član 132

(Fizička lica)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj lica iz člana 77. ovog zakona, ako postupe suprotno odredbi tog člana.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje koristi zvanja u profesiji propisana ovim zakonom ili nudi i obavlja knjigovodstvene, računovodstvene i revizorske usluge trećim licima, a nije registrovano za pružanje tih usluga u skladu sa članom 35. ovog zakona, niti certificirano i licencirano u skladu sa članom 121. ovog zakona, odnosno koje ne ispunjava druge uslove za pružanje knjigovodstvenih, računovodstvenih i revizorskih usluga propisane ovim zakonom.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ovlašteni procjenitelj ako ne postupi u skladu sa članom 29. ovog zakona.

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 133

(Razvrstavanje)

(1) Obaveza razvrstavanja pravnih lica u kategoriju mikro pravnih lica, u skladu sa kriterijima iz člana 5. stav (3) ovog zakona primjenjuje se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do dana primjene odredbe iz člana 5. stav (3) ovog zakona pravna lica koja ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u kategoriju mikro pravnih lica smatraju se malim pravnim licima.

Član 134

(Društva za reviziju)

Društva za reviziju u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona dužna su usaglasiti poslovanje i ispuniti uslove iz člana 2. stav (1) tačka p) i člana 58. ovog zakona.

Član 135

(Pravna lica i poduzetnici registrovani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga)

(1) Pravna lica koja su registrovana za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužna su da se upišu u Registar pravnih lica za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji vodi

Ministarstvo, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Poduzetnici registrovani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga dužni su da Ministarstvu dostave kopije rješenja nadležnog organa jedinice lokalne samouprave radi upisa u Registar poduzetnika za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga koji vodi Ministarstvo, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 136

(Profesionalna tijela)

(1) Savez računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine - Savez računovođa, revizora i financijskih djelatnika Federacije Bosne i Hercegovine, registrovan kod Federalnog ministarstva pravde pod registarskim brojem 669 od 14. maja 2003. godine smatra se profesionalnim tijelom u smislu ovog zakona, pod uslovom da ispunjava kriterije utvrđene ovim zakonom i Zakonom o reviziji i računovodstvu Bosne i Hercegovine.

(2) Revizorska komora Federacije Bosne i Hercegovine registrovana kod Federalnog ministarstva pravde pod registarskim brojem 1216 od 05.01.2011. godine smatra se profesionalnim tijelom u smislu ovog zakona, pod uslovom da ispunjava kriterije utvrđene ovim zakonom.

(3) Profesionalno tijelo iz stava (1) ovog člana dužno je da uskladi postojeće akte i donese nove akte u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i da uspostavi Registar licenciranih certificiranih računovođa iz člana 121. stav (5) ovog zakona, u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Profesionalno tijelo iz stava (2) ovog člana dužno je da uskladi postojeće akte i donese nove akte u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Profesionalna tijela iz st. (1) i (2) će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usaglasiti međusobna prava i obaveze u pogledu:

a) organizacije profesionalnog usavršavanja licenciranih ovlaštenih revizora te praćenja i izdavanja uvjerenja o edukaciji u vezi sa članom 61. stav (7) Zakona;

b) plaćanja članarine licenciranih ovlaštenih revizora;

c) predlaganja članova Komisije za računovodstvo i reviziju BiH;

d) rješavanja i drugih pitanja usmjerenih na razvoj i unapređenje računovodstva i revizije.

Član 137

(Donošenje podzakonskih akata)

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

a) Pravilnike kojima se propisuje Kontni okvir i sadržaj računa u kontnom okviru za sva pravna lica (član 17. stav (8) ovog zakona);

b) Uputstvo kojim se daju smjernice za primjenu MSFI za MSP (član 26. stav (3) ovog zakona);

c) Pravilnike o vođenju registara iz člana 35. stav (1) ovog zakona;

d) Pravilnik o sadržaju i formi finansijskih izvještaja (član 39. stav (3) ovog zakona),

e) Pravilnik o uslovima i pravilima konsolidacije finansijskih izvještaja (član 41. stav (9) ovog zakona),

f) Pravilnik o uslovima i načinu izdavanja i oduzimanja licenci ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju (član 59. stav (6) i član 62. stav (7) ovog zakona).

Član 138

(Primjena ranije donesenih podzakonskih akata)

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona, primjenjivat će se podzakonski akti doneseni na osnovu zakona koji prestaje da važi stupanjem na snagu ovog zakona.

Član 139

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 83/09).

Član 140

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".